

Klaida ar klaida GORBAČIOVO REFERENDUMAS

Vytautas Meškauskas

Iki šiol visi Gorbačiovo veiksmai sukėlė vilčių ir abejonių. Imkime, pavyzdžiui, jo kovo 17 d. referendumą. Vis dar negalutinais daviniais jame dalyvavo apie 136 milijonai žmonių 9 respublikose, kas būtų apie 77% visų jose turinčių teisę balsuoti. Iš jų 75% ar 105 milijonai teigiamai atsakė į referendumo klausimą, ar nori 'atnaujintos lygiateisių suverenių respublikų federacijos'.

6 respublikos, jų tarpe ir Lietuva, referendumą boikotavo. Joje pravesta atskira apklausa parodė, kad 90% jos piliečių nori visiškai nepriklausomos valstybės. Ar tokioje situacijoje kitų respublikų dauguma gali primesti savo valią referendume nedalyvavusioje respublikoje? Pagal įprastą teisinį galvojimą – ne.

Kitos valstybės negali primesti savo valios vien dėl to, kad jų piliečiai kitaip mano. Kiek miglos į tą padėtį gali įnešti prielaida, kad iš tikro, de facto, Sovietų Sąjunga yra viena valstybė, kuri savo reikalus sprendžia demokratiškai t.y. balsų dauguma. Tam, žinoma, prieštarauja jos formalus pasidalinimas į tariamas nepriklausomas respublikas, kurios pagal Stalino konstituciją gali pasitraukti iš unijos savo valia.

Tokiu būdu, jų nenoras dalyvauti dar smulkiau neapibūdintoje, atjaunintoje suverenių valstybių federacijoje, turi būti laikomas, įprastai galvojant, jų noru iš jos pasitraukti. Atseit, susidariusi situacija veda prie Lietuvos nepriklausomybės atstatymo, kuri dėl tolimesnių santykių susitar su sena ar atnaujinta unija. Jei Gorbačiovas tikėjosi ko kito – jis suklydo.

Džiaugtis tačiau dar per anksti, nes faktinai referendumas formaliai neįpareigoja valdžios eiti prie naujos unijos, federacijos, ar konfederacijos steigimo. Iki šiol dar nėra tam konkretaus projekto ir termino. Kitaip sakant, Maskva dar laiko, kad veikia jos konstitucinė tvarka ir galios turi tik tie įstatymai, kurie jai neprieštarauja. Respublikos aiškina priešingai, kas visados gali būti konfliktų židiniu.

Greičiausia, kad Gorbačiovas niekada neįsivaizdavo

visai nepriklausomos Lietuvos. Jis liko komunistu ir leninistu. Jo pastangos pertvarkyti uniją ir jos ekonominę gyvenimą neatnešė vaisių. Anot TIME jo glasnost leido pasireikšti kraštutiniam nacionalizmui. 1990 m. kovo mėn. – rašo tas magazinas – Lietuva paskelbė savo nepriklausomybę, kas Maskvą pastatė prieš Sovietų Sąjungos subirėjimo galimybę. Tas pavojus nustelbė visus ginčus apie šalies ekonominę ir politinę santvarką, nes Gorbačiovas nebuvo pasiruošęs rekomenduoti unijos paleidimo.

Tokiai užsienyje paplitusiai pažiūrai norisi prieštarauti. Iš tikro ne nacionalizmas ir seperatizmas sustabdė ekonominę ir politinę pažangą, bet kaip tik nesugebėjimas jos pasiekti paskatino ir nacionalizmą ir seperatizmą, tikintis patiems geriau susitvarkyti. Gorbačiovas tik pasinaudojo proga, kalte už savo paties politines ir ekonomines klaidas, mesti nacionalizmui ir seperatizmui. Kaip kitaip išaiškinti Jelcino fenomeną?

Rusija – didžiausia respublika federacijoje – turėtų tik džiaugtis bet kokia sąjunga, nes vien dėl savo mąsto ji turėtų jai vadovauti. Rusijos balsuotojų dauguma dėl to pasisakė už uniją, tačiau kartu jų dauguma pritarė pasiūlymui visuotinu balsavimu išrinkti savo prezidentą ne dėl ko kito, kaip sumažinti unijos prezidento autoritetą. Tai buvo netiesioginis nepasitikėjimo Gorbačiovui ir simpatijų pareiškimas jo varžovui Jelcinui. Susidarė paradoksali padėtis. Didžiausios respublikos prezidentas nori duoti daugiau teisių kitoms respublikoms, nors tai, vaizdžiai tariant, kerta šaką ant kurios jis pats sėdi. Tik dėl asmeniškų sumetimų!

N.Y. TIMES korespondentas Maskvoje Serge Schnemann cituoja anekdotą iš savaitraščio KOMERSANT, paryškinanti susidariusią padėtį. Gorbačiovas šaukia:

- Pagavau mešką!
- Atvesk jį čia!
- Ji neeina kartu!
- Tai ateik pats!
- Kad ji neleidžia manęs!

Mūsų tėvynėje atėjo pavasario dienos. Žmonės ir gamta švenčia Didįjį Prisikėlimą. Iš mažų miestelių bažnyčių ir Didžiosios Vilniaus Katedros, Velykų rytą, saulei tekant, išeis Kryžiaus vedančios procesijos ir melsis už mūsų visų geresnes dienas ir ramesnes naktis, už sulaužymą užtvartų ir išėjimą į pilną laisvę...

Bokime visi, kur begyventume, drauge su visa tauta. Toks prašymas dažnai atskamba iš mūsų gimtosios žemės. Ir jam pakluskime

JAV VYRIAUSYBĖS LAIKYSENA LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS REIKALUOSE Naują leidinį pamačius

Antanas Dundzila

Trumpai – drūtai, atsakymas į antraštę galėtų būti sumuotas vienu žodžiu. Labai gerai žinome, kaip ir kiek

Galima būtų skaniai pasijuokti, jei nebūtų gaudu.

Dėl kažkokio įsivaizdavimo, daiktų nevadinimo tikrais vardais, milijonai žmonių turi kentėti. Pasaulis dalinasi į valstybes, kas automatiškai dar neveda į karą. Jos suranda bendrų interesų jam išvengti. Laisvė šešiom respublikom, nedalyvavusiom referendume tik priverstų jas ieškoti bendrų interesų su savo buvusiu pavergėju. Tam kliudo ne nacionalizmas, bet noras išgelbėti seną ideologiją, kurios tarnais remiasi Gorbačiovas, įsivaizduojamas pagavęs mešką...

JAV-ės Lietuvos laisvės pastangoms padėjo nuo 1990 metų pradžios. Apibudinimui tinkamą terminą galėtume parinkti kad ir iš šių veiksmų žodžių: apvylė, mulkino, gal apgavo, gal pardavė, gal išdavė, pataikavo Lietuvos laisvės priešams, ir t.t.

Šiuose apibendrintuose kaltinimuose glūdi ir tiesa ir pateisintina pagieža. Tačiau tą tiesą daug kas gali ginčyti bei kitaip aiškinti, o pagieža pateptais bėgiais toli nenuvažiuosime. Tad reikia dokumentų, reikia faktų.

Šiomis dienomis, vieneriems metams praslinkus nuo Lietuvos nepriklausomybės atstatymo paskelbimo, tokį dokumentą išleido Ethnic Community Services darbuotojai. Jis anglų kalboje, turi

24 puslapius. Pavadintas LITHUANIAN INDEPENDENCE, The U.S. Government Response 1990-1991. Jame surinkti JAV vyriausybės pareigūnų pareiškimai Lietuvos nepriklausomybės reikalui.

DIRVOS skaitytojams šis JAV vyriausybės pasisakymų rinkinys bus įdomus bent iš dviejų požiūrių. Pirmia, aišku, jis įdomus turinio prasme. Ką gi metų gegyje tie pareigūnai mums, Lietuvai ir pasauliui viešai kalbėjo? Kokias išvadas galima iš tų pasisakymų padaryti visuomenoje? Ką tie pasisakymai reiškia Lietuvai? Antra, kaip tą dokumentuotų pasisakymų rinkinį redaktorius ir leidėjas apipavidalino, kokia šio leidi (Nukelta į 2 psl.)

- Informacijos trūkumas iš Sovietijos •
- Nesmagūs nujautimai Lietuvos laikraščiuose •
- Sovietai patys atsikratys Lietuvai •

Gorbačiovo referendumas, kaip ranka nutraukė komentarus ir spėliojimus, kas gi bus toliau. Atrodo, kad vadinamieji 'specialistai' nenori rizikuoti, pasirodysdami visiškai neišmanėliais. Gerą str. pastebėjau tik balandžio mėn. LIFE Nr. prie kurio sustosim kitos savaitės iš kitos pusės skiltyje. Jis liečia praeitį, bet ne ateitį.

Malonią staigmeną padarė po kelių mėn. pertraukos pasirodę Lietuvos laikraščiai. GIMTASIS KRAŠTAS kovo mėn. skelbė nerimą keliantį, per du numerius nusiūtę rašinį... PARTIZANO MOKYKLA – KARINĖ PADĖTIS: KAIP JAI PRIEŠINTIS. Redakcija skatina: Iškirpk, padaugink, pakabink. Tai šiokios tokios instrukcijos vadinamam taikingam pasipriešinimui, išplaukiančiam iš apačios. O kas darosi viršūnėje, vyriausybėje? Apie jos veiklą ilgam str. rašo Algis Petrulis: TIESA MIRŠTA TYLĖDAMA. Perskaičius norėtusi pridėti: AR TIK IŠ DALIES JĄ ATSKLEIDŽIUS. Petrulis rašo: "Tragiškų įvykių išvakarėse A. Šimėnui (ministrui pirmininkui) buvo atneštas naujas kostiumas: premjeras ruošiamas susitikimui su M. Gorbačiovu. Šiandien daugelis ministrų tiksliai negali pasakyti, kodėl A. Šimėnas neišvyko. Žinoma, kad tomis dienomis Gorbačiovas įvairiais būdais slapstėsi."

"Aišku viena, Ministrų

Taryba mėgino perimti iniciatyvą į savo rankas. Ar tai nebuvo nepageidaujamas signalas kai kuriems AT (Aukščiausios Tarybos) deputatams. Galbūt ši spėjimą pagrindžia tai, kad K. Prunksienė tragiškų įvykių išvakarėse mėgino ministrus įtikinti, kad reikia veikti savarankiškai, nesiderinant su parlamentu. Ar vyriausybės savarankiškumas kai kurių įtakingų deputatų negalėjo būti traktuotas kaip išdavystė?"

Į tą klausimą A. Petrulis pats neatsako. Jis tačiau vėliau pasakoja, kad sausio 12 d. A. Šimėnas sušaukė vyriausybės posėdį. Pirmininkas perduoda A. Saudargui raštelį. Gestais parodo į lubas ir sienas, atseit suprask, garsiai kalbėti negaliu. Užsienių reikalų ministras, perskaitęs raštelį, netrukus išsina. Jau apie vidurnaktį A. Saudargas buvo Lenkijoje. Paskui paslaptinai bando išvažiuoti ir pats A. Šimėnas. Daug visokių įvykių. Išrenkamas naujas ministras pirmininkas G. Vagnorius. Šimėnas tačiau netrukus grįžo.

Rašo A. Petrulis:

"A. Šimėnas AT rūmuose pasirodė apie 15 val. Daugelis žmonių skandavo 'valio Šimėnui'. A. Šimėnas ėjo tvirtai, atsakinėjo į pasveikinimą. Jis buvo nuvestas pas V. Landsbergį. Pirmininko apartamentuose išbuvo 1.20 val. Į Parlamento salę atėjo jau visiškai kitas žmogus. Pagal uždaro po-

sėdžio stenogramą, A. Šimėnas taip aiškinosi:

"Jeigu Saudargas neperėjo sienos, tada aš lieku čia, nežinomas, bet pirmininkas, žiūriu, kuo čia baigsis, ir tada arba lieku pogrindyje, arba pereinu sieną ir atstovauju Lietuvos vyriausybei."

"Aš negalėjau šeimos palikti, kadangi tada būtų prasidėję visokie dalykai, aš tada šeimą iševokavau..."

Gal Lietuvoje gyvenant ir tą reportažą skaitant gali daugiau suprasti. Užsieniečiams sunku susigaudyti. Baigiamieji A. Petrulio sakiniai irgi kelia nerimą:

"Politiniai žaidimai tęsiasi. Ar jie reikalingi Lietuvai? Ankstesni mėginimai supriešinti parlamentą ir vyriausybę pavyko. Tai buvo profesionaliai panaudota prieš pačią nepriklausomybės idėją."

Autorius pats abejoja, ar jis neprabilo per anksti, tačiau ar po kelių mėnesių, net metų, nebūtų per vėlu? – klausia jis.

Lietuvoje girdisi priekaištai parlamentui ir vyriausybei dėl ūkinių reformų. Už galimai greitesnį ūkio privatizaciją pasisako ir pirm. pav. R. Ozolas "jau vien dėlto, kad šitaip mes tapsime kitokie, negu Sovietų Sąjunga, ir realiai iš jos' išeisime". Tada gal pati Sovietų Sąjunga panūs mūsų atsikratyti – kaip visiškai nebetinkamus (tegul ir atnaujintam) socialistiniam gyvenimui."

Ozolas tęsia:

"Dabar jie vis dar trokšta 'prikalbinti pasilikti'. Taip mums buvo pranešta... vasario 28 d. po pirmo neoficialaus susitikimo su SSSR naujosios derybų delegacijos vadovu."

Maskvai negalint ar tiksliau – nenorint sutaikinti Gruzijos vyriausybę su osetų mažuma, reikalaujančios savos valstybės, tarpininkauti pasisiūlė Jelcinas, susitardamas tuo reikalu su Gruzija.

Anglikasių streikas Sovietijoje tęsiasi toliau, vyriausybei sutikant atsižvelgti į streikininkų reikalavimus tik jiems grįžus į darbą. Dabar iškaskama 220.000 tonų anglies į dieną, o reikia 330.000.

NY TIMES pirmadienį pranešė, kad Maskvos vaistinės prašo grąžinti vartotus butelius, nes neturi kaip išpildyti naujus receptus. Užsieniečių šiukšlėse vis kas nors

■ Iš kitos pusės

Negaudamas šviežios Lietuvos spaudos, ilgesio kamuojamas pasiėmiau pavartyt seną ATGIMIMO Nr. Pasitaikė pereitų metų paskutinės kovo savaitės, taigi lygiai prieš metus išleistas. Pirmame psl. redakcijos narė Violeta Gaižauskaitė savo str. pavadino VA Bank. Pirmą kartą matau tą kortų žaidimo terminą parašytą lietuviškai. Dėl visko pasitikrinu Tarptautinių žodžių žodyne. Ten paaiškinta, kad tai iš prancūziško 'va banque' – lošimas iš visų pinigų esančių banke. Originaliai parašytas tas terminas atrodo egzotiškiau ir paslaptinčiau.

Ėjimu Va Bank autorė vadina pasiryžimą atstatyti nepriklausomybę. Girdi:

"...Bėgdami į laisvę aplenkėme patys save. 1988 m. birželio 3-ąją Sąjūdžio įkvėpėjai tikrai nesitikėjo atsidurti valdžios viršūnėje ne nepraėjus dviejiems metams. Užtvara krito viena po kitos. Maskva atlaidžiai stebėjo lietuvišką perestroiką, vos vieną kartelį smarkiai pagrūmojusi pirštu... Šį kartą tauta buvo pasiruošusi ne sunkiam šturmui ir ilgalaikiai apgulčiai, o nesibaigiančiom manifestacijom, primenančioms pagoniškas apeigas kalėjimo durų prieangyje. O durys ėmė ir išviro...."

Taip lengvai pasiekus dar neseniai draudžiamą svajonę prasidėjo kova dėl valdžios. Kadangi laisvės buvo laukta tarsi dovanos – juk gražu, kai baudžiamą panaikina pats ponas, taip atpirkdamas savo ir svetimas nuodėmes, pirmoji mintis, anot Gaižauskaitės, buvo 'nepriklausomybė – tik kartu su Brazausku.' Daug kas norėjęs jį matyti valdžios priešakyje.

Tuo tarpu Maskvoje sėdįs tos pokerio partijos žaidėjas iškart nesiskubino atsakyti į Lietuvos išaukį. TV VREMIA pranešė apie mūsų sprendimus, tarsi nieko svarbaus nebūtų įvykę. Tik Gorbačiovas neleido apie nepriklausomybės atstatymą pranešti Aukšč. Tarybai Lietuvos atstovui Maskvoje E. Bičkauskui, nes nenorėjęs sujaudinti jos narių dar prieš jo, Gorbačiovo, išrinkimą prezidentu.

Tik po to Maskva pradėjo ieškoti įvairių kombinacijų... po stalu, nedrįsdama atvirai pavadinti mūsų VA BANK kitu žaidimo terminu – BLEFU.

Baigdama tos lemtingos savaitės prieš metus chronologiją autorė, p.m. kovo 18 d. rašė:

"Kovo 19-jį. Kokia ji bus, rašydama šias eilutes, dar nežinojau. Galima buvo spėti, kad mes čia, Vilniuje, spėsime savo problemas, o ten Maskvoje, taip pat bus sprendžiamos mūsų problemos....Dar taip neseniai sovietinė liaudis su entuziazmu buvo siunčiama ten, kur kildavo grėsmė socializmui. Galbūt ši nauja senojo raugo patriotizmo akcija net padėtų jai pamiršti savo pačių vargus. Juo labiau, jei būtų siunčiama malšinti apsirijusių pribaltų ir fašistų."

Ar tik Gaižauskaitė nebuvo teisi? Tiesa, praėjo visi metai iki Gorbačiovas parodė savo kortą – kovo 17 d. referendumą, kad liaudis niekam nenori duoti nepriklausomybės. (vm)

JAV VYRIAUSYBĖS LAIKYSENA

nio vertė bei reikšmė mums?

Leidinyi turi apie 100 ilgesnių ir trumpesnių citatų. Citatos pradedamos 1990-I-5 dienos data, baigiamos 1991-II-15. Iš viso sudokumentuota 44 datos, kai apie įvykius Lietuvoje vienaip ar kitaip komentauta. Cituojami: prezidentas Bushas, užsienio reikalų sekretorius Bakeris, keli vyriausybės aparato pareigūnai. Komentarų, kokios nors analizės šalia citatų nėra. Nėra amerikiečių spaudos ar eterio bangų komentatorių pareiškimų, redaktorių vedamųjų, Kongreso narių pasisakymų. Vietomis chronologiskai yra pažymėti Lietuvai reikšmingesni įvykiai, pvz., 1990 kovo 11, sovietų blokada, Lietuvos pareigūnų atsilankymas, šių metų sausio 13 ir t.t.. Visur kruopščiai rausiasi, ieškodamas butelių, ipakavimo priemonių. Pareikalavimo susilaukė net surūdyjusios ir sulenktos šakutės. Nuo balandžio 2 d. pakeliamos visos kainos.

sužymėti duomenų šaltiniai.

Visas Lietuvos reikalas JAV pareigūnų lūpose yra dešimties Dievo įsakymų (-jei ne dešimties, tai bent vieno ar dviejų...), Amerikos nepriklausomybės įvadinio žodžių (-pasirinktinai naudojimų...), kai kurių politinių šūkių (-ka da tik patogu...) plotmėje. Kasdieninio gyvenimo sprendimuose Lietuvos reikalas JAV vyriausybei tačiau nebuvo nei aktualus nei malonus. "...aš tarnauju Amerikos visuomenei!", 1990-IV-25d. korespondentams beveik pikta atšovė Bushas (p.14).

O vis dėl to net šimtą kartų reikėjo apie Lietuvą metų bėgyje vyriausybės atstovams kalbėti!

Visų pirma krinta į akis, kaip pasenusi valso melodija, jų kartotas "... we never recognized the incorporation of Lithuania, or Latvia, or Estonia into the Soviet union."

(Bus daugiau.)

AMERICAN EXPORT-IMPORT INC.
Chicago, Ill. 60441, U.S.A.

Canadian European Export-Import Co.
404 Roncesvalles Ave., Toronto, Canada M6R 2M9
Tel. (416) 534-3860, Fax (416) 533-4910

Siunčiame siuntinius į Ukrainą, Lietuvą, Latviją, Estiją, Gudiją, Moldaviją, Krymą, Leningradą, Maskvą
Tikra naujiena – niekad nebuvo taip daroma

- **Garantuotai žemiausios kainos,** siuntinius pristatome į namus – patikimas, patikrintas patarnavimas.
- **Visos kainos įskaitomos į persiuntimą,** gavėjas nieko nemoka.
- **Siunčiame naujų ar senų drabužių** siuntinius, nemažesnius 5 kg. ar 12 svarų.
- **Siunčiame maisto siuntinius** – reguliariai ar skubiai, pristatoma per 2-3 savaites.
- **Persiunčiame pinigus** – tiesiog iš rankų į rankas jūsų norimam asmeniui.

- **Pastunčiame gėles**
- **Parduodame automobilius** visoje Rusijoje pristatome mamą

Mūsų Centrinis Biuras JAV

R & R INTERPOSTMIR CO.
1055 Broadway,
Buffalo NY 14212
Tel. (716) 894-9880

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVA

P.O. BOX 603206
CLEVELAND, OHIO 44103
Tel. (216) 431 - 6344
Fax 216 - 431 - 1614

6116 ST. CLAIR AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44103
THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
EDITOR: BALYS GAIDŽIONAS
DIRVA (USPS 157580)

POSTMASTER: Send address changes to DIRVA
6116 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio 44103

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio • Published Weekly by
American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. • Subscription
per year \$25.00 • Single copy 60 cents.

Prenumerata metams \$25.00, pusei metų \$15.00 • Atskiuro numerio
kaina 60 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu
nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Nespausdinti straipsniai graži-
nami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

ALYVŲ KALNE

Tylu . O aš girdžiu – Golgotos kalne kūjai
dunda. Ir aidi jie mano širdy.

Girdžiu ir žingsnius. Jie artėja. Ir matau –
juodi šešėliai. Drebančiose jų rankose siūbuoja
žibintai.

Ir jie vis artėja ir artėja. Artėja ir mano va-
landa. O Tėve mano, tenutolsta ji. Ir tesugrįžta
vaikystės dienos tėvų namuose, kai skiedros kaip
laukų drugeliai skraidė, o aš abiem rankutėm
gaudžiau jas.

Jie jau visai arti. Jau matau tamsius jų veidus
ir akis. – Akis, išdavusias mane.

Matau ir savo kryžių – Meilės kryžių. Su juo,
palinkęs ligi žemės, lipu į kalną.

Vacys Kavaliūnas

NEPAMIRŠKIME IR SAVŲ ŽAIDYNIŲ!

Šiuo metu daug yra kal-
bama ir rašoma apie IV Pa-
saulio lietuvių sporto žaidy-
nes, kurios bus šių metų lie-
pos mėnesio antroje pusėje
Lietuvoje. Tai, aišku, didelis
ir neeilinis įvykis ir jam rei-
kia skirti nemažą dėmesio,
tad nenuostabu, kad daug kas
ten rengiasi važiuoti, nežiū-
rint tolimų atstumų, nemažų
išlaidų ir tam tikros rizikos.

Teko nudžiugti, jog, pa-
lyginus, nelabai gausi Detroi-
to lietuvių kolonija, turinti
"Kovo" sporto klubą, iš šias

žaidynes siunčia daugiau ne-
gu 100 asmenų grupę (įskai-
tant ir palydovus). Labai di-
delį būrį žada ir New Yorko
lietuviai, o taip pat ir kitos
kolonijos.

Kaip žinome, išeivijos
lietuviai sportininkai, išsky-
rus krepšininkus ir gal vieną,
kitą tinklinio komandą, tau-
tiečius Lietuvoje savo pasie-
kimais nenustebins. Bet juk
ne vien tik dėlto į savo tėvų
kraštą važiuojama: svarbu
pamatyti Lietuvą (juk daugeliui sportuojančio jaunimo

tokių progų dar nebuvo), su-
sitikti su ten gyvenančiais
Jaunuoliais – sportininkais ir
kitais, pabendrauti, paspor-
tuoti na ir gal ką nors iš jų pa-
simokyti (o kai kuriais atve-
jais – ir juos gal bus proga
vienur ar kitur pamokyti). Taigi bus abipusė nauda, ne-
skaityt jau didelio politinio
laimėjimo, kurį parodytų
gausus būrys ten nuvykęs,
pademonstruojant, jog išeivi-
ja nepalieka Lietuvos Dievo
valiai.

Kiekvienu atveju, mums
reikia tik džiaugtis ir viską
daryti, kad į tėvynę vyktų
kuo didesni išeivių sportininkų
bei palydovų būriai. Ta-
čiau, tai darydami, turime ne
pamiršti ir savųjų reikalų, sa-
vo sporto varžybų, kurios jau
yra po pačia nosimi. Tai 41-
sios Š. Amerikos liet. sporto

skyrių.

Visos kalbos ir nutarimai
sukosi apie įvyksiantį Tauti-
nės Sąjungos seimą St. Pe-
tersburge, FL 1992 m. Sei-
mo rengimo data nustatyta
1992 m. gegužės mėn. antro-
je pusėje.

Seimui rengti bus suda-
rytas komitetas, kurio pirmi-
ninkas ir pasveikins seimo
atstovus. Seimą atidarys Są-

jungos pirmininkas. Ar rei-
kalingas seimui specialus
paskaitininkas, palikta nus-
pręsti Centro valdybai.

Numatoma suruošti už-
baigiamąjį balių su menine
programa ir šokiais. Vieta
tuo tarpu nenumatyta. Tai
bus padaryta vėliau.

J.Š.

žaidynės, įvyksiančios Chi-
cagoje balandžio 13-14 d.d.

Kaip žinome, jos prave-
damos kiekvienais metais ir
yra vienintelės Š. Amerikoje,
kurios sutraukia didesnę iš-
eivių sportininkų būrį iš viso
Amerikos kontinento. Anks-
čiau dar būdavo praktikuojamos
ir atskirų apygardų žai-
dynės, bet jau per paskutinį
dešimtmetį kai kurios apyg-
gardos nesistengia arba dėl
nesidomėjimo, negali jų su-
rengti. Tai jau pavargimo
ženklai, kurie, žinoma, nieko
gero mūsų išeivių lietuvių
sporto sąjūdžiui nebežada.

Gal to priežastis yra vis
mažėjantis dėmesys šioms
žaidynėms, nes daugiausia
pastangų nukreipiama į tas
"pasaulines", nežiūrint, kad
anksčiau (išskyrus Australi-
joje surengtasias) jos
apimdavo tik išeivius sporti-
ninkus. Dabar, žinoma, pa-
dėtis pasikeitė ir jas iš tikrųjų
galima vadinti pasaulinėmis.

Čia norime atkreipti dė-
mesį, jog rūpindamiesi žaidy-
nėmis Lietuvoje, jokių būdų
kampą nenustumkime savų-
jų. Juk, jeigu išgyvendinsi-
me (arba labai sumenkinsi-
me) išeivių – Š. Amerikos
liet. sporto žaidynes, tai var-
gu ar mūsų tautiečiai Lietu-
voje pasidžiaugs. Reikia ras-
ti kokį nors balansą, aukso
vidurį.

Beje, balandžio 13-14
d.d. Chicagoje bus rungtyni-
aujama krepšinyje, tinkli-
nyje, ledo ritulyje, kegliavi-
me "bowling" ir šachmatuo-
se. Žaidynes vykdo Chica-
gos "Neries" ir "Gintaro

sporto" klubai bei Chicagos
Lietuvių šachmatininkų klu-
bas. Organizacinio komiteto
pirmininkas – Romas Puo-
džiūnas. Atskirų sporto šakų
vadovai: krepšinio – Edis
Modestas, tinklinio – Zigmas
Žiupsnys, ledo ritulio – Al-
bertas Tuskenis, kegliavimo
– Nancy Shotas, šachmatų –
Romas Fabijonas ir Pranas
Šalkauskas.

Taigi, visi ypatingai Chi-
cagos lietuviai, eikime į tas
sales, kuriose sportuos mūsų
jaunimas: palaikykime juos,
raginkime juos, padėkime
jiems!

Tada turėsime ramią
sąžinę!

Ed. Šulaitis

* Romas Pukštys vėl va-
žiuoja į Lietuvą balandžio
pradžioje. Pervedami dole-
riai, palikimai. Priima lai-
škus, dokumentus, vaistus.
Perka automobilius. Atsiskai-
tymas iki balandžio.

TRANSPAK,

2638 W 69th St. Chicago IL. 60629
312-436-7772

APDRAUDOS rei-
kalais geriausius patarna-
vimus gausite kreipdamie-
si į OBELENIO apdraudos
įstaigą — 6028 Mayfield
Road, Suite 10, Mayfield
Hts., Ohio 44124. Skambinti
(216) 442-6810.

Skaitykit ir platinkit
DIRVA

Tautinės Sąjungos St. Petersburgo skyriaus valdyba su Tautinės Sąjungos pirmininku Dr. P. Švarcu. Iš kairės: A. Jonaitis – skyriaus pirm., J. Švedas – sekretorius, Dr. P. Švarcas – Sąjungos pirm., J. Taoras – išdininkas, J. Žvynys – vicepirmininkas. Nuotraukoje nėra antro vicepirmininko V. Gruzdzio.

RUOŠIASI TAUTINĖS SĄJUNGOS SEIMUI

Amerikos Lietuvių Tau-
tinės Sąjungos St. Petersbur-
go FL. skyrius, 1991 m. ko-
vo mėn. 9 d., p. Žvynių bute
surengė Tautinės Sąjungos
centro valdybos pirmininkui
Dr. Švarcui priėmimą. Pui-
kias vaišes paruošė L. Žvy-
nienė. Priėmimo dalyvavo
skyriaus valdyba, keli buv.
valdybų nariai ir svečias iš
Chicagos, kuris įstojo į mūsų

tokių progų dar nebuvo), su-
sitikti su ten gyvenančiais
Jaunuoliais – sportininkais ir
kitais, pabendrauti, paspor-
tuoti na ir gal ką nors iš jų pa-
simokyti (o kai kuriais atve-
jais – ir juos gal bus proga
vienur ar kitur pamokyti). Taigi bus abipusė nauda, ne-
skaityt jau didelio politinio
laimėjimo, kurį parodytų
gausus būrys ten nuvykęs,
pademonstruojant, jog išeivi-
ja nepalieka Lietuvos Dievo
valiai.

Kiekvienu atveju, mums
reikia tik džiaugtis ir viską
daryti, kad į tėvynę vyktų
kuo didesni išeivių sportininkų
bei palydovų būriai. Ta-
čiau, tai darydami, turime ne
pamiršti ir savųjų reikalų, sa-
vo sporto varžybų, kurios jau
yra po pačia nosimi. Tai 41-
sios Š. Amerikos liet. sporto

Europos ir Azijos laikraštininkai, atkviesti į JAV ilgesniai kelionei, kovo 15 d. lankė Dirvos redakciją. Juos sutiko Vilties Draugijos ir Dirvos redakcijos nariai. Visi Dirvą lankiusieji labai gerai žino apie Lietuvos nepriklausomybinius reikalus. Grįžę į savo kraštus ir toliau palankiai rašysią apie Lietuvą. Dirvoje užtruko apie 2 valandas. Buvo pavaišinti kava ir sausainiais.

V. Bacevičiaus nuotr.

Girdėta iš Vilniaus

Balys Gaidžiūnas

IR VĖL NAUJI GASDINIMAI

Visoje sovietijoje vykusieji rinimai dabar taip aiškinami, kaip kam patogiau. Gorbačiovas gavęs pripažinimą, kad visos respublikos turi susijungti į naują sąjungą, o Jeltsinas, kad tokiame postui, kaip dabar turi Gorbačiovas, reikia visos sovietijos piliečių rinkimų.

Lietuvoje, kaip ir buvo pranašaujama, "balsavę" tiek žmonių, kiek reikėjo, kad pateisintų esamos komunistų partijos ir kariuomenės įguly pastangas bet kokiomis aplinkybėmis rinkimus praveisti. Jokių rinkėjų sąrašų nebuvo. Rinkimai vyko kelias dienas ir buvo galima kiek tik nori kartų balsuoti. Esą, balsavę 624,000 žmonių.

Dabar jau skelbiama, kad visos respublikos gaus raštiškus įsakymus pasirašyti, jog įstoja į naują sąjungą. Jei nepasirašys, patirs daug nemalonumų. Gal net ir naują blokadą.

Kaip bus praktikoje – niekas nežino. Bet gasdinimo politika jau pilnu greičiu veikia. Veikė prieš balsavimą, veikia po balsavimo ir veiks visą laiką, kol neišeisime į pilną nepriklausomybę.

• **LIETUVOS PARLAMENTAS**, kaip buvom anksčiau rašę, du kartus uždaruose posėdžiuose yra svarstę trumpą laiką buvusio min. pirm. Alberto Šimėno, iš pareigų dingimą, kada buvo puolamas TV bokštas ir parlamento rūmai. Reikalai užbaigti taikiai, nes jis manęs, kad sovietiniai desantininkai viską užėmę ir jis, pasitraukęs į nuošalį, dar galės ką nors gero padaryti. Vilniuje manoma, kad jam buvo pritaikyta, kaip nepatyrusiam, lengvinančios aplinkybės ir ateityje, vargu ar jam bus patikėtos svarbesnės pareigos.

• **NORS VALSTYBĖS SEKRETORIUS** J. Baker, būdamas Maskvoje pagyrė Gorbačiovą, kad jis iš Lietuvos atitraukęs dalį kariuomenės, bet Lietuvoje tuo niekas netiki – nes prieš rinkimus buvo atvežti nauji daliniai ir jie balsavę. O bendrai, dabar Lietuvoje esantieji vidaus kariuomenės daliniai labai sauvaliauja. Lietuvos prokuratūra kariuomenei yra iškėlus 27 baudžiamąsias bylas. Tų nusikaltimų skaičių kovo 19 d. vainikavo apšaudymas Krašto apsaugos departamento sunkvežimio, iš Šalčininkų važiuojusio į Vilnių. Sunkvežimio padangas peršovus mašina atsitrengė į medį. Trys buvę jaunuoliai šoviais sunkiai sužeisti. Vienas iš jų likęs tik su mažomis gyvybės žymėmis.

• **LIETUVOS MUITINIŲ IR MUITŲ** klausimas vis tebėra tvarkymo stadijoje. Ką naujo ir gero Lietuva padaro, tą sovietijos įstaigos sugadina.

Dabar Lietuvoje yra 15 muitinių. Lietuvos muitinė, kurios ilgą laiką nebuvo Klaipėdos uoste, dabar ir ten pradėjo veikti. Muitinių ir muitų reikalus tvarkant dabar visose trijose Baltijos respublikose suvienodinti muitavimo mokesčiai ir vienodos baudos.

• **VIDAUS REIKALŲ** ministerijos žiniomis į Lietuvą, iš kitų respublikų, bus atsiųsta apie 100 KGB karininkų, kurie organizuos neramumus, gaudys į kariuomenę nestojusius jaunuolius ir iš jos pabėgusius.

• **POKALBIUOSE** dažnai iškyla klausimas – ar dabartinis Lietuvos žemės ūkis gali ką nors eksportuoti į kitus kraštus ir gauti tvirtos valiutos?

Iš Lietuvos ir dabar, kada viską gali lengvai paimti sovietija, išvežama virš 30 įvairių ž. ūkio prekių ir net gyvulių. Nors Lietuvoje arklinių klastų yra gerokai sumažėjusi, bet ir dabar dar arkliai išvežami į Italiją. O į Japoniją pieno milteliai ir kiti produktai.

Už išvežamus ž. ūkio produktus dabar gaunama apie 30 milijonų dolerių. Neabejojama, kad savistoviai tvarkantis, prisitaikius prie kitų kraštų reikalavimų, ypač pagerinus įpakavimą, Lietuvos ž. ūkio produktai vėl išsikovsky prieš Antrąjį pasaulinį karą turėjusį gerą vardą.

• **BUVOME RAŠĘ**, kad po Antrojo pasaulinio karo, Sovietų Sąjungos kariuomenės, Baltijos jūroje paskandinti cheminiai ginklai, kelia rūpestį. Tie ginklai, paimti iš Vokietijos

Bostono meras R. Flynn kalba švenčiant Kovo 11 minėjimą Tado Kulbio nuotr.

Kun. Saulėnas ir Rūta Bubelytė prie City Hall Plaza Kovo 11 minėjime Tado Kulbio nuotr.

sandėlių, kurių buvę virš 5000 tonų, paskandinti dvejose vietose, maždaug už 56-60 kilometrų į vakarus nuo Palangos.

• **ŠIA SAVAITĘ** Lietuvoje lankėsi Europos parlamento delegacija. Jos sutikimu ir supažindinimu su visais Lietuvos reikalais, buvo sudarytos visos galimos sąlygos. Parlamentarų delegacija ne tik susipažino su vyriausybės darbais, su politinių partijų atstovais, su mažųjų vadovais ir su vadovaujančiais dvasiškiais.

• **VISI SURINKTI DUOMENYS** sako, kad Gorbačiovas su Baltijos kraštais, o ypatyngai su Lietuva, nenori vesti rimtų derybų dėl atsiskyrimo. Jis apie tai tik užuominomis kalba ir delsia pradėti. Tokia elgsena jis tik sudaro palankių derybų nuomonę, kad iš JAV ir kitų kraštų tuoj gautų pagalbą.

• **POETO VYTAUTO MAČERNIO** kūrybos rinktinė dabar išleista Lietuvoje. Joje 496 psl. eilėraščių, vertimų, prozos ir laiškų. Rinktinę sudarė Vyt. Kubilius. 17,000 tiražu išleido Vagos leidykla.

GERA NAUJIENA –

BOSTONE AKTYVIAI REIŠKIASI MŪSŲ JAUNIMAS

TAUTINĖS SĄJUNGOS SKYRIUS, KURIS KASOJE TURI 159,474 DOLERIŲ

Š. m. kovo 9 dieną įvyko LTS Bostono skyriaus visuotinis narių susirinkimas. Susirinkimui dienotvarkę pateikė skyriaus pirmininkas Juozas Rentelis ir pakvietė pirmininkauti Petrą Viščinį, o sekretoriauti Astą Karosienę. Pirmininkaujantis perskaitė pateiktą dienotvarkę, kuri nebuvo pakeista ar papildyta.

Iš valdybos pirmininko Juozo Rentelio pranešimo paaiškėjo, kad praėjusiais 1990 metais valdyba turėjo daug darbo, būtent: skyriaus 40 metų gyvavimo ir Dirvos 75 metų įsteigimo minėjimai, o taip pat Sąjungos seimo Bostone surengimas. Gi ateityje numatoma surengti mecenato a.a. Jono Kasmausko 8 metų mirties metines ir poeto Stasio Santvaro naujos knygos pristatymą.

Jonas Kasmauskas buvo šio skyriaus įsteigėjas, mecenatas ir garbės pirmininkas. Mirė 1984 metais, sulaukęs 100 ir pusės metų. Jis buvo ir Kražių skerdynių auka.

Stasys Santvaras yra šio skyriaus ir Sąjungos garbės narys ir knygą rašyti užbaigęs gulėdamas lovoje. Knyga baigiama įrašyti ir netrukus išeis iš spaustuovės. Knygos spausdinimui skyrius paskyrė 2000.00 dol. Dar rašant tą knygą Santvaras per Vilniaus radiją kalbėjo, kad "ši

knyga jau bus paskutinė, o gal bus kaip nebaigta simfonija". Kaip žinoma Santvaro sveikata sušlubavusi, bet "simfonija" tapo užbaigta.

Pagal išdininkės Birutės Banaitienės pranešimą kasoje yra \$ 159,474.00, bet pelno paskirstymas neįvyko, nes nėra aiškūs bankų procentų

R. Kulbytė ir A. Veitaitė skaito montažą Kovo 11 minėjime prie City Hall. Tado Kulbio nuotr.

Rūta Bubelytė ir Elytė Kazlaitė uždega žvakes prie vainikų Kovo 11 minėjime. Tado Kulbio nuotr.

dydžio nustatymas.

Kadangi buvusi valdyba, vadovaujant Juozui Renteliui buvo energinga ir darbšti, tai buvo susirinkimo paprašyta pasilikti dar sekančiai kaden cijai. Valdybos nariai sutiko. Tokiu būdu dabartinę valdybą sudaro: pirm. Juozas Rentelis, vicepirmininkas Ignas Vilėniškis, sekretorius Vytenis Senūta, išdininkė Birutė Banaitienė ir nariai – Gintaras Čepas ir Romas Veitas.

Vaclovas Senūta

KULTŪRINĖS ŽINIOS

Kultūrinis savaitgalis prasidėjo kovo 9, šeštadienį Lietuviško kino festivaliu Lietuvių Piliečių salėje. Lietuvos kinematografininkams atstovavo jaunas režisierius R. Banionis ir filmo "Sugrįžimas" autorius, režisierius P. Abukevičius. Prieš filmų peržiūrą R. Banionis pakomentavo kai kurias sausio 13-os tragedijos detales, nufilmuotas su megėjiška videokamera. Virš 100 žiūrovų dėmesiui buvo parodyti dokumentinis filmas "Sugrįžimas" ir meninis – "Bilietas iki TajMaHal'o" (rež. A. Pui-pa). Abu kūrinius apjungia viena pagrindinė tema – lietuvių tautos nesiliaujanti kova, patirta kančia ir mirtis, kurias atnešė sovietinė okupacija.

Sekmadienį, kovo 10, Lietuvių Tautodailės Institutas, pirm. Saulė Šatienė, toje pačioje salėje surengė kultūrinę popietę. Atvykusi iš Montrealio Birutė Vaitkūnaitė-Nagienė supažindino klausytojus su 1990 m. Romuvos leidyklos (Kanada) išleista Vytauto Jonyno monografija

(Nukelta į 9 psl.)

UŽKAMŠOMOS SPRAGOS

Vincas Trumpa

Tautos, kaip ir atskiro žmogaus, gyvenime ne visi metai lygiai intensyvūs ir įdomūs. Jeigu jų gyvenimą palygintume su upe, kaip darė jau Heraklitas V-tame amžiuje prieš Kristų, jame rastume ir potvynių ir atoslūgių laikotarpių. Tarpais jis pilnas didelių žmonių ir įdomių nuotykių, o tarpais jis teka ramiai savo sena vaga. Atrodo, tokiais atoslūgio laikotarpiais niekas ir neatsitinka, kas galėtų patraukti būsimos istoriko arba biografo dėmesį.

Ligšiolinių Lietuvos istorijos vadovėlių autoriai labai nedaug ką tegalėdavo pasakyti apie tarpukiliminį mūsų XIX a. istorijos laikotarpį. Nuo 1831 m. sukilimo jie paprastai šoko tiesiog prie baudžiavos panaikinimo ir 1863 m. sukilimo. Atrodė, lyg po 1831 m. sukilimo numalšinimo ir Vilniaus universiteto uždarymo (1832 m.) ne tik politinis, bet ir visoks kitoks gyvenimas sustojo, arba, kaip dabar pasakytume, gyveno visiškos stagnacijos (stingulio) laikotarpį. Vienintelė istoriko dėmesio verta veikla reikėsi tik vadinaimojoje Didžiojoje emigracijoje, kuri iš tikrųjų išsijuosusi kovojo ne tik dėl savo tautos (lietuvių ir lenkų) laisvės, bet ir dėl visų tautų laisvės apamai.

Kad iš tikrųjų buvo ne visiškai taip, geras įrodymas yra jauno istoriko Egidijaus Aleksandravičiaus neseniai pasirodžiusi studija Kultūrinis sąjūdis Lietuvoje 1831 - 1863 metais (Vilnius "Mokslas", 1989, 138 p.). Gal ir galima būtų ginčytis, ar tai buvo vienas toks sąjūdis, ar keli, vienas su kitu mažai surišti, sąjūdžiai. Juk ir pats autorius atskirai kalba apie tokį sąjūdį Vilniuje sąryšį su Archeologinės draugijos ir Scenienų muziejaus veikla, apie daugiausia Simono Daukanto pastangomis organizuojamą kultūrinį židinį Petrapilyje ir vysk. Motiejaus Valančiaus - Varniuose. Gal užtat ir pačią studiją būtų tiksliau pavadinti kultūrine veikla, o ne kultūriniu sąjūdžiu ano meto Lietuvoje.

Kaip ten bebūtų, net ir labai slogi caro Nikolajaus I ranka (1825-1855 m.) ir žiaurus susitvarkymas su 1831 m. sukilimu negalėjo visiškai užgniaužti Lietuvos kultūri-

nio ir visuomeninio gyvenimo. Šia proga norėčiau pasiūlyti, kad mūsų istorikai atsisakytų rusų carus vadinti Nikolajais, Piotrais ir Jekaterinomis. Visas kultūringas pasaulis valdovus, popiežius (ir šventuosius) vadina savo kalbos vardais (pav., prancūzai tuos carus vadina Nicolas, Pierre, Catherine).

Nors šios nedidelės, bet labai talpios ir pirminiais, dažnai archyviniais, šaltiniais paremtos studijos autorius dar vis vieną kitą kartą (visiškai be reikalo) cituoja Marksą ir Leniną, tačiau apamai jis bando nusikratyti vadinosi marksistinės-lenininės metodologijos, kuri buvo visiškai sudarkiusi ypač naujesniąją Lietuvos istoriją. Reikia tik pasidžiaugti, kad vėl sugrįžta žmogus, nesvarbu, ar jis būtų kunigaikštis, grafas, vyskupas, ar tik paprastas žmogelis. Juk žmogus ir yra tikrasis ir vienintelis istorijos kūrėjas. Užtat biografią yra be galo svarbus kiekvieno istorinio tyrinėjimo elementas. Pavyzdžiui čia gali būti prof. Leono Karsavino daugiatomė Europos kultūros istorija, kuri, girdėtis, dabar norima iš naujo leisti.

Iš to, kaip E. Aleksandravičius vertina grafo Eustachijaus Tiškevičiaus vaidmenį organizuojant Vilniaus archeologinę draugiją ir muziejų, kaip iškelia jis vysk. Valančiaus ir net kunigaikščio Irinėjaus Oginskio nuopelnus žiedžiant Varnių kultūrinį židinį, aiškiai matytis, kad šios monografijos autorius grįžta į Nepriklausomos Lietuvos istorikų prof. I. Jonyno, A. Šapokos, Z. Ivinskio ir kt. pasirinktą kelią, būtent, stengtis Lietuvos praeitį atkurti tokią, kokia ji iš tikrųjų buvo. Įdomu, kad pilname Archeologinės draugijos narių sąrašė randamo ir kai kurių Vilniaus generalgubernatorių pavardės.

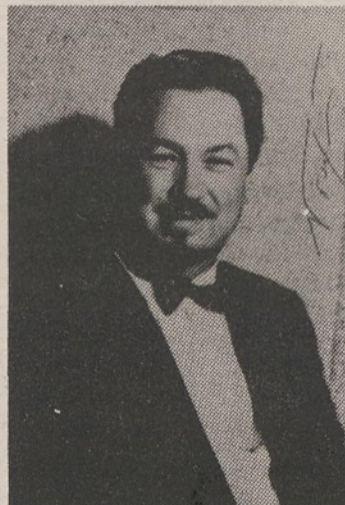
Man atrodo, literatūros ir šaltinių sąrašė visiškai be reikalo surašyti pirmoje vietoje vadinamų marksizmo-leninizmo klasikų veikalai. O tuo tarpu praleisti prof. Vaclovo Biržiškos veikalai, nors tekste jais gana dažnai pasinaudojama. Keista, kad šios studijos autorius visiškai nemini prof. J. Puzino disertacijos Vorgeschichts forschung und Nationalbewuss-

IŠKILIŲ LIETUVOS VALSTYBINĖS OPEROS SOLISTŲ

KONCERTAI AMERIKOJE

Irena Milkevičiūtė
sopranas

Virgilijus Noreika
tenoras

Gražina Landsbergienė
pianistė

Koncertai įvyks:

Bostone – balandžio 7 d.
Baltimorėje – balandžio 14 d.
St. Petersburg – balandžio 17 d.
Los Angeles – balandžio 21 d.

Chicagoje – balandžio 27 d.
Detroite – balandžio 28 d.
Clevelande – gegužės 5 d.

RENGIA – LIETUVIŲ FONDAS

tsein in Litauen (1935 m.), nors joje bene pirmą kartą gana plačiai išnagrinėtas E. Tiškevičiaus ir Archeologinės draugijos vaidmuo. Nemini jis ir to paties Puzino gana išsamios E. Tiškevičiaus biografijos Lietuvių enciklopedijoje (31 t., 1964 m.).

Gaila taip pat, kad E. Aleksandravičius, kaip ir beveik visi kiti istorikai, visiškai ignoruoja Tautų pavasario poveikį ano meto Lietuvai. Kaip jau įrodė Lietuvoje gimęs, o dabar Čikagoje gyvenantis istorikas Dovydas Fainhauzas, ne tik prie to uni-

kalinio Europos istorijoje sąjūdžio daug prisidėjo Didžioji emigracija iš Lietuvos ir Lenkijos, bet jis turėjo gana didelį atgarsį Lietuvoje. Apie tai esu plačiau rašęs Metmenyse (1986, Nr. 55, 13-36 p.).

Nežiūrint šių kelių kritiškų pastabų Egidijus Aleksandravičiaus studija yra labai vertingas įnašas į Lietuvos XIX a. istorinę literatūrą, ypač į ligi šiol gana tuščio 1831-1863 m. laikotarpio pažinimą. Girdėtis, jis šiuo metu gilinasi į vysk. Valančiaus blaivybės veiklą.

REZISTENCINE TEMA ROMANO KONKURSAS

Trisdešimties metų veiklai atžymėti I Laisvę Fondas lietuviškai kultūrai ugdyti paskelbė konkursą parašyti romaną, kuriame būtų pavaizduota lietuvių tautos rezistencija ir išgyventos kančios įvairių priespaudų metais.

Konkurse kviečiami dalyvauti viso pasaulio lietuviai rašytojai, gyvenant Lietuvoje ir už jos ribų bei išeivijoje.

Konkurso laimėtojų skiriama premija – 3000 dolerių. Rankraščių įteikimo ter-

minas – 1991 gruodžio 1 d. Romano apimtis – nemažiau 200 mašinėlės rašytų puslapių (dviguba interlinija, apie 60-70 spaudos ženklų eilutėje).

Konkurso vertinimo komisija sudaryta iš 7 asmenų: Lietuvos rašytojų sąjungos paskirti – Vytautas Kubilius, Vidmantas Valiušaitis ir Vanda Zaborskaitė; Lietuvių rašytojų draugijos išeivijoje – Paulius Jurkus, Vytautas Volertas ir Leonardas Žitkevičius; I Laisvę Fondo atsto-

vas – Česlovas Grincevičius.

Lietuvoje gyvenantys rašytojai veikalus siunčia šiuo adresu: 232600 Vilnius, Rašytojų 6, Lietuvos rašytojų sąjunga, "I laisvę" romano konkursui. Išeivijos rašytojai siunčia "I laisvę" žurnalo redaktoriui: Juozas Baužys, 9240 Cliffside Lane, Orland Park, IL 60462, U.S.A.

Siunčiama po du veikalų egzempliorius, kad vieną egz. būtų galima tuoj persiųsti kitai komisijos daliai. Romanai pasirašomi slapyvardžiu. Atskirame voke įdedamas autoriaus vardas, pavardė, adresas. Vokas užklijuojamas, ant jo užrašomas slapyvardis.

Konkursą laimėjęs romanas bus išleistas I Laisvę Fondo rūpesčiu Lietuvoje. Nepremijuoti rankraščiai bus grąžinti, išlaikant slaptumą.

VISI SIUNTINIAI Į LIETUVĄ siunčiami su pristatymu į namus papigintomis kainomis.

Rūbai, maistas, vaistai – KIEKIAI NERIBOJAMI, MUTTO NĖRA.

Savo daiktus siųskite mums paštu arba UPS.

TRANSPAK,
2638 W 69th St. Chicago IL. 60629
312-436-7772

KALNŲ ODISEJA

ATSIMINIMAI

Stasė Maurukienė

Duona išgelbėjo nuo mirties bado. Pagaliau pasirodė ilgai lauktas sunkvežimis ir nugabeno į tarybinio ūkio skirstymo punktą. Laikinais apgyvendino svirnuose, kitus pašūrėse javams džiovinti: viršuje stogas, o pažemiai atviri. Sušalusius, alkanus, puolė utėlės – vargo ir skurdo palydovės. Tik po kelių dienų atvažiuavo su vežimu pakinkytu jaučiais ir vežė mus tolyn, gilyn į kalnus už 30 km. į to ūkio kaimą – fermą "Bolšaja Ticha". Šis kaimas buvo pavadintas upės vardu, ant kurios kranto dauboj ir buvo nusidriekusi kelio-lika stubelių, pusiau užkaltais lentomis arba užkaišytus skudurais langus.

Kaime mus pasitiko anksčiau atvežtas žydas Buršteinas, kuris paaiškino, kad čia mums visiems teks pagyventi kokius metus laiko. Aš pasibaisėjau. Gyventi čia ištisus metus. Nesamone! Ištisus metus tokiame laukiniame krašte?

Patalpino po dvi šeimas vieno kambario namiūkščiuose. Kitus apgyvendino svirnuose, o mus paskutinius – Šmulkštienę su dviem vaikais, Skrinskiene ir mane su trimis vaikais vieno kambario mokyklėlėje, nes buvo mokinių vasaros atostogos.

Sekantį rytą visus sukvietė į kontorą ir paskyrė rąvėti avižas, kad rudenį galėtų dirbti kombainai. Tas avižų laukas pilnas usnių sulig žmogaus ūgiu. Pjovėme peiliais, rovimė plikom rankom, jokių darbo pirštinių... Toks rąvėjimas mažai kokios naudos tedavė, nes tuo pačiu buvo laužomos, trypiamos ir pačios avižos. Uždarbio beveik jokio. Vėliau prasidėjo šienapjūtės darbai. Dar neprašvitus tekdavo eiti 3 – 5 km. į kalnus ir tik naktį grįždavome namo. Namuose likdavo viena 5 metų dukrelė, nes didesni vaikai jau eidavo kartu dirbti. Jie per dienas raiti ant jaučių vežiodavo šieno kupetas, pakrautas ant "valakušų". Suaugę – vien moterys – aukštai ant kalno prikrauname tas kupetas, o apačioje, dauboj, jau kitos darbininkės kraudavo į stirtas. Tai vaikai per dienas spirginant saulei į kalną – žemyn, pirmyn – atgal ir kursuodavo. Dėl to vargšai sėdynes nusitrindavo iki pūslių, kad pajėgdavo tik gulėdami ant pilvo jodinėti. Likti namie negalėjo, nes negautų tų 200 gr. duonos davinio bei buizos, kurios gaudavo dirbantieji. Namuose nieko valdomo nebeturėjome.

Nors žemės čia derlingos, bet vietiniai gyventojai, kaip įprasta rusams, nei bulvių, nei daržovių neaugindavo. Beveik niekas nelaikė karvių, naminių gyvulių. Tais metais ūkis buvo pasodinęs pusę hektaro bulvių. Kai jau nukasė, naktį ėjome dar sykį kasinėti. Radę kokią gerą ar supuvusią bulvę, valgydavome, norėdami numarinti bado jausmą.

Rudenį atsirado dar daugiau "specpereselencų", kaip mes buvome kad vadinami. Tai mokytoja Lunskenė su dviem sūnumis, mokytoja Žemaitaitienė su dviem dukrom, mokytoja Šlapšienė, mokytojo žmona Kukoškienė su dviem vaikais ir sena motina, mokytojo žmona Člukšienė su mažu sūneliu ir sena vyro motina (kitas jos vaikutis invalidas buvo paliktas namuose, Lietuvoje), Tomkevičienė su dviem vaikais. Dar buvo žydų tautybės Izaokas Buršteinas su motina, seserim ir maža mergaite, Žuchovskiene Malkė, taip pat Basė, Hilė (pavardžių neprisimenu), Jocha Černamanienė, Volfovičius su žmona. Tikrintojai saugimiečiai stebėdavosi – "Neuželi u vas vsio gosudarstvo iz odnich učitelei?" (Negi pas jus visa valstybė susideda iš vieno mokytojų?)

Prasidėjus mokslo metams iš mokyklos mus perkraustė į vieno kambario "stubą" su didele, trečdaliu kambario užimančia rusiška "pečka". Ant jos išsitedavo sugulti visa šeima. Šis pečius per šalčius ir pūgas būdavo visas šiluminis. Jį per dieną gerai prižiūrėdavom – maikom, šlaudais, "kizekais" (sausu mėšlu) ir šiluma sklisdavo per visą dieną. Vaikai, paugliai, įsistoje į tėvų kokius nors kaliošus, apdriskusiais, išaugtais marškinėliais su nuogais užpakaliais išbėgdavo per šalčius laukan, kad nusileisti nuo kalnelio su rogutėmis porą ar kelis kartus ir klupdami bėgdavo atgal į trobą ant pečiaus užpakalių šildyti. Tas pečius visada pasitarnaudavo dar ir šiltam maistui išsaugoti. Dažniausiai tai būdavo "arbata" – vanens puodas. Ant pečiaus arba jame džiovindavome veltinius, pirštines. Miegant ant pečiaus nereikėdavo užsiklojimų, kurių mums trūko. Dažnai pasiklodavome šieno. Per šalčius po pečiumi laikydavome vištas. Vietiniai gyventojai ją vadindavo "pečka-matuška" ("pečius – motinėle"). Tuo metu ir ji mums buvo tokia.

Beveik pusę šimtmečio šis kryžius išsilaikė... 1989, Bykov Mys, Sibiras.

R. Urbakavičiaus nuotr.

Šiame kambaryje su pečiumi gyvenome 4 šeimos, viso 10 žmonių. Aš, kaip jauniausia, gyvenau su šeima ant "palačių" (palubėje padarytos lentynos), kur turėjome visi keturi išsitekti. Prieš tai šiame kambaryje, kur mus apgyvendino, buvo buvęs "tualetas". Visi kampai buvo... Reikia įsivaizduoti, kaip jautėmės krapštydami kampus. Vakaraus parėjusios iš darbo kruvinom ašarom apverkdavom savo kančiąją dalį. Kiek jų buvo išverkta...

Prasidėjus javapjūtėms visos be išimties buvome varomos pėdų rišti ir krauti į stirtas. Visumoje darbas nebūtų toks vergiškai nepakeliamas, jeigu turėję būtų kuo kojas apsiauti. Basom per ražienas susibydavome kojas, ypač tokia nuodinga žolė augdavo – "žebriai", nuo kurios įdūrimo atsirasdavo pūliniai. Nuo darbo nepaleisdavo, nes jokios medicininės pabalbos nebuvo. O jeigu savavališkai neišeitum į darbą, tai duonos neduotų ne tik pačiai, bet ir vaikams. Sykį į koją "įsivariu" didelį rakštį. Tris dienas visai negalėjau paeiti. Todėl teko tas dienas visiems badauti be tų kelių šimtų gramų avižinės duonos. Dirbdavome per parą nuo 14 iki 16 valandų. Jokių išėjinių, poilsio dienų nebūdavo.

Vienu tarpu teko vežioti pieną iš melžiamų karvių į pieno surinkimo punktą. Šios karvės buvo už keliolikos kilometrų, todėl ištisom dienom tekdavo išbūti kelyje. Nakvodavau pripuolamai – pieninėse, svirnuose ar kitose vietose. Darbas buvo labai įtemptas. Matyt pervargau, o tai sumažino organizmo atsparumą. Ap-sirgau. Pakilo temperatūra, kelias dienas kliedėjau, dienų nebūdavo.

Vienu tarpu teko vežioti pieną iš melžiamų karvių į pieno surinkimo punktą. Šios karvės buvo už keliolikos kilometrų, todėl ištisom dienom tekdavo išbūti kelyje. Nakvodavau pripuolamai – pieninėse, svirnuose ar kitose vietose. Darbas buvo labai įtemptas. Matyt pervargau, o tai sumažino organizmo atsparumą. Ap-sirgau. Pakilo temperatūra, kelias dienas kliedėjau, buvau be sąmonės. Vaikai ištisas dienas ir naktis vilgė rankšluostį šaltinyje ir dėjo ant galvos kaip kompresą.

Pradėjau atsigauti. Po ligos nuslinko plaukai. Ma tomiai būta šiltinės. Grįžau į tą patį darbą, nes pasirinkimo nebuvo. Be to čia gaudavau šlakelį pieno ir liesos varškės.

(Nukelta į 7 pusl.)

PARAMA DIRVAI

Athaujindami prenumeratą ir kitomis progomis Dirvai aukojo:

Smaizys, S. Hot Springs	5.00
Račylienė, Mentor	10.00
Tunkūnas Ed., Gardner	25.00
Bendoraitis K. Vokietija	20.00
Agurkis, J. Omaha	10.00
Balys, S. Grand Rapids	10.00
Dilys, H. Chicago,	25.00
Jacikevičius, B. Wilby	10.00
Pečenkis P. Elizabeth	15.00
Penkauskienė, A. Clev.	5.00
Zemeckas, K. Indianapolis..	15.00
Narbutaitis, A. Lagrange	5.00
Mankus, S. Chicago	25.00
Vidugiris, V. Rancho Palos.	25.00
Kavaliauskas, R. Fairfield ..	10.00
Matulevičius, V. Weston, ..	15.00
Kulnys, V. Toronto	10.00
Jurkus, J. Rochester	10.00
Mikaila, J&R. Semile	15.00
Pivoriūnas, J. Cleveland	5.00
Kiznis, J. Brooklyn, NY	5.00
Jonušas, E. Omaha	50.00
Rukša, B. Toronto	15.00
Rociūnas, V. Cleveland	10.00
Vaičius, S. Chicago	25.00
Ripskis, V. Evergreen Park ..	5.00
Vishnevsky, Z. Malvern	5.00
Bakūnas St. Clev.	5.00
Gibišas, E. Chicago	5.00
Grazienė, G. Chicago	15.00
Siliūnas, B. Chicago	25.00
Skuodas, J. DeKalb	10.00
Abromaitis, J. Palos Hts. ...	10.00
Brazenas, A. Royal Oak	5.00
Dunčia J. St. Petes	5.00
JAV Liet. Bendr. Lemont,...	25.00
Meilus Gr. Chicago	5.00
Noreika M. Ormond B.	5.00
Barčas A. Sun City	20.00
Račius J. Phoenix	5.00
Butkus M. Mission	10.00

Visiems aukotojams.....

nuoširdžiai dėkojame

Malda prie Sibire mirusiųjų palaikų, 1989, Tit-Ary.

R. Urbakavičiaus nuotr.

SUSIPAŽINIKIME SU VILNIAUS UNIVERSITETU

Pranas Joga

Kovo mėnesio pradžioje, savaitės vizitui, į Kento valstybinį universitetą atvyko Laima Miliauskienė, Vilniaus universiteto anglų kalbos humanitarinių mokslų katedros dėstytoja. Ji maloniai sutiko atsakyti į keletą klausimų.

– Kolege Laima, kaip dabar vadinasi Vilniaus universitetas?

– Kadangi Vinco Kapsuko nuopelnai universitetui tikrai nedideli, tai susidarius galimybėms, universiteto pavadinimas buvo pakeistas. Tai yra grįžome prie seno universiteto pavadinimo ir šiuo metu mūsų universitetas vadinasi Vilniaus universitetas.

– Kokia yra jo teisinė padėtis?

– Praeitais metais buvo priimtas universiteto statutas ir universitetas visus klausimus sprendžia savarankiškai. Žinoma, jis yra, iš esmės, finansuojamas valstybės.

– Anksčiau, kiek man žinoma, buvo reikalaujama mokslo darbus rašyti rusų kalba. Ar šis reikalavimas pakeistas?

– Dabar darbai rašomi lietuvių kalba. Jei žmogus nori populiarumo savo darbui tai daro santraukas rusų arba anglų kalba.

– Kokia kalba yra dėstomi dalykai?

– Kaip anksčiau taip ir šiuo metu visi dalykai universitete, iš esmės, yra dėstomi lietuvių kalba. Yra atskiros grupės kai kuriuose fakultetuose kur dėstoma rusų kalba. Tai yra visai suprantama, kadangi dalis gyventojų yra rusų arba lenkų tautybės ir jų vaikai nori studijuoti vietiniame universitete. Tas daroma kai kuriuose fakultetuose, kurie išugdo Lietuvai reikalingus intelektualus. Tokie fakultetai: finansų, fizikos, matematikos, kur yra grupės, kurioms dėstoma

rusų kalba. Taip pat filologijos fakultete yra atskita specialybė – rusų kalba ir literatūra, kurios šiuo metu yra nepopuliarios. Visos kitos užsienio kalbos yra labai populiarios ne tik studentų tarpe, bet ir visų gyventojų tarpe. Yra įvairios vakarinės mokyklos, kur žmonės moka pinigų, kad galėtų išmokti svetimą kalbą arba pasitobulinti jos naudojime.

– Kiek man žinoma, pasikeitė universiteto vadovybė. Kas vadovauja universitetui šiuo metu?

– 1990 metų pabaigoje, vadovaujantis naujai priimtu universiteto statutu, įvyko universiteto rektoriaus rinkimai. Išrinktas prof. dr. Rolandas Pavilionis. Jis yra, palyginant dar jaunas žmogus, apie 46 metų amžiaus, baigęs universitetą studijuodamas anglų kalbą ir literatūrą. Vėliau, susidomėjęs filosofija, apgynė kandidato ir daktaro disertacijas toje srityje.

– Kiek apytikriai yra studentų Vilniaus universitete?

– Apie 13,000. Dabar vyksta diskusijos dėl vakarinio ir neaktyvaus mokyimo. Manoma, kad šis klausimas sulauks tinkamo sprendimo.

– Ar Vilniaus universitetas yra tik Vilniaus mieste ar turi skyrius ir kituose miestuose?

Kaune yra vakarinis skyrius, kur dėstomi humanitarinių ir ekonomikos fakultetų dalykai.

– Ar gaunama kokia parama mokslo priemonėmis ir mokomoju personalu iš lietuvių gyvenančių kituose kraštuose?

– Taip, universiteto biblioteka gauna knygų. Studentai ir profesoriai turi daugiau galimybių pasinaudoti kitų kraštų kvietimais. Tai padeda pakelti dėstytojų ir studentų kvalifikacijas.

– Žinau, kad turite pasikeitimo programą su Kento valstybiniu universitetu.

Vilniuje, pro Aušros Vartus ir Vilniaus Universiteto pastatus, dažnai praeina tokios procesijos.

Kaip su pasikeitimais kituose universitetuose ar net kraštuose?

– Kai atsivėrė langas į pasaulį ir nebereikia praeiti visą biurokratiją Maskvoje, tai daugelis universitetų pareiškė norą užmegsti ryšius, daryti pasikeitimus su Vilniaus universitetu. Pirmiausia, tai skandinavų šalys. Palaikome ryšius su Upsalos universitetu Švedijoje, Danijoje, Oslo universitetu Norvegijoje. Tęsiame bendradarbiavimą su Frankfurto universitetu ir kitais universitetais buvusioje Rytų Vokietijoje. JAV, be Kento valstybinio universiteto, Vilniaus universiteto studentai pabuvojo Madisono universitete. Šį rudenį turėtų atvažiuoti keletas jaunų Vilniaus universiteto dėstytojų pasitobulinti Čikagos universitete.

– Konkrečiai, koks buvo Jūsų tikslas šio atvykimo į Kento valstybinį universitetą?

– Praeitų metų rudenį Kento valstybinis universitetas gavo lėšas tęsimui mainų su Vilniaus universitetu. Todėl, mano kelionės tikslas buvo konkrečiai aptarti ką šiais metais galima padaryti. Sutarė, kad šią vasarą iš Vil-

niaus universiteto atvyks į Kento valstybinį universitetą pasitobulinti keturi anglų kalbos dėstytojai. Rudenį atvyks vienas mėnesiui prekybos fakulteto dekanas, kuris bus svečias atitinkamo fakulteto Kento valstybiniame universitete. Nuo rudens skiriama dviejų metų stipendija vienam Vilniaus universiteto ekonomikos studentui.

– Ar buvo kas nors atvykę iš Kento valstybinio universiteto profesūros į Vilniaus universitetą?

– Rudens semestrą ekonomikos fakultete dėstė dr. Greg Brock. Mūsų žmonės labai patenkinti ir norėtų turėti daugiau tokių dėstytojų ne tik iš Kento valstybinio universiteto, bet ir kitų JAV aukštųjų mokyklų. Šiuometinė padėtis Lietuvoje truputią pristabdė atvykstančių entuziazmą. Tačiau, aš manau, kad tik trumpam. Jei viskas sunormalės Lietuvoje, tai aš tikra, kad mes turėsime pakankamai lektorių ir studentų iš kitų pasaulio kraštų.

– Baigiant, ką galėtumėt bendrai pasakyti apie dabartinę padėtį Lietuvoje?

– Žinoma, padėtis nėra lengva mums visiems ekonomiškai ir psichologiniai. Tačiau, šiuo metu mes visi esame tikri, nedvejojame ko mes norime ir žinome kur mes einame. Tai mes išreiškėme referendumu. Apklausos rezultatai parodė, kad mes, dauguma Lietuvos gyventojų, esame už Lietuvos nepriklausomybę.

Šiuo ir baigėme pasikalbėjimą.

KALNŲ ODISEJA

Vasarą išleidus karves į ganyklas ir mes su jomis kraustydavomės iš paskos. Gyvendavome laukuose, palapinėse, padarytose iš lazdų ir apdengtų žole. Per naktis saugodavau karves kalnuose, lyjant, trankantis perkūnijai ir žaibuojant žaibams. Tuo laiku nebijojau nieko, nors sykį builus raumodamas vos nepakėlė manęs ant ragų.

Pradėjo stigti drabužių, apavo. Iš atsivežtų daiktų nieko neliko – vienai susinešiojo, kitus iškeitėm į maistą. Liko tik keli skarmalai. O naujų nebuvo kur nusipirkti. Parduotuvėlėje negausi nei stilo galo, nei adatos, nei muilo, nei šukų (plaukus šukuodavome šakute), nei druskos, nekalbant apie kitką. Kartą atvežė į parduotuvę puskailinius. Tačiau ir tuos už mūsų sudėtas pinigus nupirko frontui ir išsiuntė. O mes pusnuogiai ir alkani likome atšiauriame klimate. Tuo metu ir dabar vertinamas tik kariškių triūsas, tik jiems visos privilegijos suteiktos, o užnugaryje pasiaukojantis darbas siaubingose sąlygose nieko nevertinamas. Kodėl?

Nuogumui pridengti iš sandėlio davė pakuojų (vilnos atliekų). Išmokome verpti, pasidare verpstes, mezgėme iš vielų padarytais virbalais. Paskutinius atsivežtus batus pakeičiau į sulopytus veltinius, nes darbe per šalčius ir pusnis neįmanoma buvo ištvirti. Be apavo visai šeimai būtų galas, nes nedirbant duonos negautume. Vyresnysis sūnus taip nušalo kojas, kad nebepaėjo.

Po ilgos ir gilios žiemos atėjo pavasaris. Reikėjo galvoti apie daržus, o pirmiausia – apie bulves. Vietiniai gyventojai neturėjo bulvių. Buvo likęs vienintelis mano vasarinis paltas, atsivežtas dar iš Lietuvos. Išsipaščiau jauti, pakinkyta į dviratį vežimą ir su vyresniuoju sūnumi, kuris jau atsigavo po ligos, leidomės į 55 km. kelionę – į kurortą Belokurychą. Tai buvo labai sunki ir ilga kelionė: nebuvo tiltų, todėl reikėjo birsti per šaltas upes, kilti į stačius šlaitus. O tas jaučio greitis... Nakvodavom pakeleivingose trobelėse, kuriose būdavo galybė blakių. Nuo jų niekur nepasislėps, o jos "apetitu" nesiskųsdavo. Taip beveik nesumerkę akių pasiekėm tikslą. Po ilgų bandymų pagaliau pasisekė savo gražų šviesų paltą su atlasiniu pamušalu išsikeisti į 150 kg. bulvių, truputį daržovių sėklų. Kelyje užtrukome savaite. Pastoviai kentėjau baime: ar rasiu dar gyvus, paliktus vienus vaikus, be maisto? Vaikai vėliau pasakojo, kad nenuleido akių nuo kalnuose vinguriuojančio kelio, laukdami mūsų begrižtančių. Tuo tarpu jie maitinosi tik žolėmis, kurių čia buvo gausu ir maistingų. Apie tai mes sužinojome tik vėliau.

(Bus daugiau)

1991 KELIONĖS Į LIETUVĄ

Nuo 7 iki 14 dienų Lietuvoje
19 įvairių maršrutų

Dauguma kelionių aplenkia Maskvą. Maršrutai įdomūs – Šiluvos Atlaidai, kelionė laivu Baltijos jūroje, Lietuva, Kopenhaga, Varšuva, Helsinkis

Smulkesnėms informacijoms ir lankstinukams, kreipkitės į

BALTIC TOURS

77 Oak St., Suite 4 Newton, MA 02164
Tel. 617-965-8080 Fax 617-332-7781

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINANT
DIRVOS
PRENUMERATĄ

ALFREDO NOBELIO

dinamito ir bedūmio parako išradėjo

GYVENIMO DRAMA

2

Neturiu draugų, kurių pasiilgčiau, nėra net priešų, kurių galėčiau nuoširdžiai nekęsti. mane kankina aistri savianalizė, nuplėšianti iliuzijų kaukes nuo visų mano gudrybių ir paliekanti atviras sielos žaizdas."

...Šeštojo Dalailamos "Meilės giesmių knygoje" parašyta: "Jeigu žmogus negalvoja apie mirtį, apie žemiškosios būties menkumą, tai kad ir koks protingas jis būtų, vis viena – kvailiui nepriylgsta". Šeštasis Dalailama buvo nelaimingas, tragiško likimo žmogus. Dar vaikystėje jis tapo savo krašto – Tibeto – valdovu. Dvasiniu ir politiniu vadovu. Tačiau didysis konfliktas subrendo vėliau, kada paaiškėjo, jog šeštasis Dalailama – poetas ar gilus filosofas. Sosto teko atsisakyti. 1701 metais jį nužudė. Tai dar kartą įrodo, kad valdovo sostas ir filosofija – nesuderinami dalykai. Taip pat tai, kad valdovu gali būti bet kas (net metų vaikas), o poetu arba filosofu – tik išrinktieji. Pateptieji ar pasmerktieji... Dalailama filosofavo – jis bandė prijaunkinti mirtį...

Alfredas Nobelis taip pat bandė prijaunkinti mirtį, tačiau tiesiogine to žodžio prasme.

Nitroglicerino sprogstamoji galia kelis kartus didesnė negu parako. Ten, kur reikėdavo kelių šimtų parako statinių, užtekėdavo kelių nitroglicerino dėžių.

Devyniolikto amžiaus antroje pusėje pasaulis daug netgi pasakėčiau įnirtingai, statė, dirbo. Per kalnus buvo tiesiami geležinkeliai, uolose rausiami tuneliai, šachtos. Tam reikėjo sprogmenų. Galingų. Nitroglicerinas čia tiko geriau nei parakas. Tačiau tai buvo labai pavojinga substancija, dažnai, ypač neatsargiai elgiantis, tarytum savaime sprogstanti. Štai tik keli pavyzdžiai. Sprogimas Bromerhafene. Žuvo dvidešimt aštuoni žmonės, sužeisti du šimtai. Sprogimas Sidnėje. Išlėkė į orą ir subiro laivas "Mozelis". Sprogimai Niujorke, Kalifornijoje, Anglijoje... Ypač visus sukrėtė laivo "Europietis" sprogimas Niujorko uosto prieplaukoje. Žuvo ne tik įgula, bet ir dvidešimt vienas žmogus kraninėje. Dar dvidešimt penki buvo sunkiai sužeisti. Tai tik maža dalis sprogimų ir aukų sąrašo. Vis dėlto firmos siuntė paklausimus, prašymus į Hamburgą, kur A. Nobelio gamyklos gamino "glo-

noidinį aliejų". Taip, norėdamas nuraminti visuomenę, A. Nobelis pakrikštijo nitrogliceriną. (Ir šiuo atveju Likimas – ar kažkas kitas – vėl iškrėtė pokštą, tiesa, šįkart nepiktą. Keli mėnesiai prieš mirtį A. Nobelio buvo pasakirti vaistai... "Likimo ironija – gydytojais išrašė man nitrogliceriną. Jie jį vadina trinktinu, idant neišsigastų chemikai ir pacientai".)

A. Nobelis suprato: būtina rasti sugėrėją, medžiagą, kuri nukenksmintų nitrogliceriną, padarytą taip, kad "glonoidinis aliejus" be detonatoriaus bet kokiomis sąlygomis nesprogtų. Jis daug ir karštigiškai dirbo išbandė dešimtis, gal net šimtus absorbentų – medieną, pjuvenas, medžio anglį trintas plytas... Jis ėjo, jis artėjo prie savo didžiojo atradimo. Tačiau tai buvo sunkus, tragiškas, mirtimi ir sužalojimais pažymėtas kelias.

A. Nobelis ėjo griaustinio taku.

...Anatolis France'as vienoje novelėje atpasakojo tokią viduramžių legendą. Atpasakojo ar sukūrė – sunku pasakyti. Atseit buvo taip. Sunkiai susirgo keliaujančio cirkininko, akrobato, sūnus. Nelaimingas tėvas nusprendė prašyti Dievą pagalbos. Pavogė iš bažnyčios Dievo Motinos paveikslą, matyt, tikėdamas, kad Motina geriau supras jo, tėvo, skausmą. Bet paaiškėjo, kad, klajodamas po miestus ir kaimus, akrobatas pamiršo maldas, visas maldas, kurias kažkada mokėjo. Tada jis pradėjo

prieš paveikslą verstis kūliais, vaikščioti ant rankų ir panašiai. Žodžiu, tai, ką mokėjo, ką darė visą gyvenimą. Akrobatas stengėsi iš paskutiniųjų, kol, netekęs jėgų, parėjo prieš paveikslą. Tada iš paveikslo nužengė Marija ir nušluostė jam prakaitą nuo veido.

Dievą galima garbinti įvairiai. Tuo pačiu – ir darbu. Svarbu nuoširdumas ir tikėjimas. Nuoširdus tikėjimas.

"Aš gyvenu ten, kur dirbu", – rašė A. Nobelis. Šalia beveik kiekvienos jo gamyklos buvo laboratorija. Netgi daugiau – laboratorija dažnai būdavo statoma anksčiau nei gamykla. Tose laboratorijose, dažnai niekam nežinant, A. Nobelis ir dirbdavo po keliolika valandų per parą. Be specialiai išmuštuoto tarno, niekas neturėjo teisės ten įeiti.

"Darbas viską pataiso, pagražina; žmogaus mintis sukuria naują gyvenimą, naują realybę, kur egzistuoja komfortas ir neslegia būsitis... Darbas niekada neišduoda... Aš gyvenu ten, kur dirbu". Ir turbūt galima pridurti: tol, kol dirbu.

Darbas – malda, laboratorija – šventykla?

Galop absorbentas buvo surastas – vadinamoji infuzorinė žemė. Į ją susigėres nitroglicerinas be detonatoriaus buvo nepavojingas. Ir tuo pačiu metu išliko visa jo sprogstamoji galia. (Detonacijos greitis 7,7 km/s, sprogimo šiluma 63 MJ/kg) Tai ir buvo garsusis dinamitas.

Clevelando miesto Tarybos posėdyje, councelmanas Polensik skaito priimtą deklaraciją, kuria pagerbė Lietuvos nepriklausomybės vienerių metų sukaktį. Kairėje ALT skyriaus pirm. A. Pautienis. V. Bacevičiaus nuotr.

"Iš paveikslo nužengė Marija ir nušluostė jam prakaitą..."

Po kelerių metų A. Nobelis surado naują nitroglicerino "kompanioną" – piroksiliną, kuris ir pats yra stipri sprogstamoji medžiaga. Balistitas, benūmis parakas sprogstamoji želatina – įvairiai vadino šią naują medžiagą, galingesnę ir patikimesnę (ar – taip pat patikimą) kaip dinamitas. Savo privalumus, pranašumą balistitas greitai įrodė, rausiant garsųjį Sen Gotardo tunelį Alpėse.

Sprogmenys – tai tik dalis A. Nobelio išradimų. Tarp daugybės jo patentų – patobulintas sieros rūgšties gavimo būdas ir begarsė patranka su keičiamu leineriu, naujo tipo dujinis degiklis ir raketinių sviedinių prototipai, patrankų vamzdžių liejimo technologija ir geležies gryninimo metodika: "Tik darbas niekada neišduoda..." Taip pat verta prisiminti, kad A. Nobelis pats tvarkė savo milžiniškos industrinės imperijos buhalteriją.

Vis dėlto didžiausią šlovę ir pagrindinius turtus sukrovė dinamitas ir jo įpėdiniai – prijaunkinta mirtis.

"Mors domestica:" Bet mirtis yra mirtis, jos prijaunkinti neįmanoma. Vilkas niekada netampa šuniu. Galima tik filosofuoti – prijaunkinti mintį apie mirtį. Tačiau A. Nobelis iki 1888 metų taip ir apie tai, atrodo, negalvojo.

Antai 1864 m. rugsėjo trečiąją sprogo Nobelio laboratorija. Žuvo jaunesnysis Alfredo brolis Emilis Oskaras ir trys laborantai. Alfredas praeikė apopleksijos iš-tiktą tėvą – sprogmenų tyrinėjimo ir gamybos pradininką, kuris pirmasis žengė griaustinio taku. Paskui senąjį Nobelį šiuo taku nuėjo visi jo sūnūs. Vėliau – ir anūkai...

Tačiau tai buvo tik akimirką. Po valandos ramus ir, atrodo, net abejingas Alfredas aiškino policininkui, kad nieko ypatingo neatsitiko, kad darant panašius bandymus, avarijos ir aukos yra ne išvengiamos. Senasis Nobelis nuo šio smūgio neatsigavo. Jis po to jau niekada nebedirbo su sprogmenimis, atrodo, net stengėsi viską užmiršti. Lėtai taisėsi jo sveikata. Sunykęs, varganas senukas drebančia galva smulkiais žingsneliais ateidavo prie buvusios laboratorijos ir kalbėdavosi – lyg pats su savimi. Aiškindavosi, teisindavosi, kad jis esąs nekaltas, prašydamas atleidimo... Kam jis teisinosi, kas jam turėjo atleisti?

Alfredui tada buvo trisdešimt dveji. Jis buvo kupinas jėgų, tikėjo savimi. Ir net negalvojo teisintis – nei prieš žmones, nei prieš ką nors kitą. Greičiau atvirkščiai. Alfredas Nobelis, gal net pats to aiškiai neįsąsčius, turbūt manė žaidžias sudėtingą partiją...

Dievą galima tikėti įvairiai: taip, kaip ištroškęs tiki šaltiniu, arba taip, kaip asilas tiki botagu... Berods taip teigė V. Hugo romane "Žmogus, kuris juokiasi". Tačiau tai tik du iš šimtų, gal net tūkstančių tikėjimo tipų. Alfredo Nobelio tikėjimas, be abejonės, turėjo būti savotiškas, nepanašus į kitus – nobeliškas. (Bus daugiau)

Wash. D.C. ALT sudaryta lietuvių delegacija, minint Atstovų Rūmuose Lietuvos Nepriklausomybės 73-įjį metų sukaktį, 1991 m. vasario 20 d. Iš kairės: E. Genienė (JBANC atst.) Audronė Pakštienė (Wash. D.C. LB pirm.) B. Čikotas, dr. E. Armanienė (VLiko atst.), kongr. Frank Annunzio (pravedęs Atst. Rūmuose minėjimą), Janina Čikotienė (VLiko reikalų vedėja). Atstovų Rūmų pirm. Tom Foley, Msgr. Dominikas A. Pocus (iš Kearny, N.J., minėjime sukalbėjęs invokaciją). M. Samatienė (Lietuvos atstovybės atst.), Amerikos Balso atst. Kasparas, Jonas Bobelis (VLiko ir ELTOS atst.), Inž. A. Pautienis (Cleveland ALT sk. pirm.), dr. Jonas Genys (Wash. D.C. ALT atst. ir delegacijos vadovas), Loretta Stukienė (Vyčių atst.), ir Alė Nekrošis (Kearny, N.J. Lietuvių parapijos atst.)

Wuercburge, Vokietijoje, Sietyno ansamblio steigėjai: Povilas Osmolskis, Antanas Rūkas, Algirdas Kačanauskas ir Vladas Vijeikis.

POVILO OSMOLSKIO PRISIMINIMUI

Prieš mane vos ne pusės šimto amžiaus sulaukęs didelis lapas. Laikraščio lapo didumo. Įvairiose kelionėse išsaugotas iš Wuercburgo "dykukų kempės". Tai pasveikinimas man gimtadienio proga. Labai sklandus eilėraštis, kurį parašė Antanas Rūkas. Būtų įdomu pacituoti, bet kadangi ten suminėta keletas mano nuodėmių, tad praleisiu.

Visas lapas pilnas piešinių. Tai mano gero draugo Povilo Osmolskio darbas. Atlikta humortistinėje dvasioje. Tai Povilo Osmolskio dailės darbų charakteringas bruožas.

Mano gimtadienis nebuvo labai didelės svarbos įvykis, bet Povilas nepagalilėjo laiko tą įvykį atžymėti, ką ir norėjau pasakyti. Povilas buvo toks žmogus, kuris visados buvo paslaugus prisidėti

prie bet kurių ir menkos vertės įvykių. Nežiūrint, kam buvo reikalinga jo pagalba, Povilas paknopsom bėgo padėti.

Neįkopė Povilas Osmolskis į aukštas meno viršūnes, nes vis reikėjo padaryti piešinių bėgamiems reikalams. Atvirumo valandėlėje jis man sakė, kad norėtų sukurti ką nors rimto. Buvo pradėjęs iliustruoti Maironio baladę apie Čičinską. Parodė vieną kitą užmojų, bet taip ir neteko prie to sumanymo padirbėti. Vis tie kasdieniniai reikalai.

Begyvenant Vokietijoje iliustravo keletą vaikams skirtų knygų. Man labai patiko jo pieštos kiaulytės. Labai simpatingos. Nors veskis į salioną.

Povilas nemėgo pagerbimų ir medalių. Čia mes skyrėmės. Ir jeigu būtų iš-

BOSTONE AKTYVIAI REIŠKIASI MŪSŲ JAUNIMAS

"Anastazija Tamošaitienė". Knygoje pateikta Kanadoje gyvenančios dailininkės kūrinių apžvalga, gobelenų ir tapybos reprodukcijos (188 psl., 161 iliustr.). Pranešėja aukštai įvertino knygos autoriaus indėlį išeivijos kultūros lobynui, atskleidžiant liaudies meno tradicijų puoselėtojos, A. Tamošaitienės talentą plačiam skaitytojui. Renginio metu buvo galima įsigyti knygą su menininkės autografu. Kita programos dalis buvo skirta poetei Janinai Degutytei (1928-1990), minint jos mirties metines. Zita Krukonienė, viceprim., apšvietė poetės gyvenimo ir kūrybos kelią, jos vietą pokario lietuvių poezijoje. Jautriu žodžiu buvo apsaitytas sunkios ligos kamuojamos poetės gyvenimas, taikliai išnagrinėti įvairūs kūrybos periodai.

Aktorė Nijolė Martinaitytė iš Chicagos įtaigiai, jausmingai atliko poezijos recitalį. Skambėjo eilės, kupinos lyriškų jausmų gimtam kraštui, meilės, laukimo ir brandūs apmąstymai apie gyvenimo prasmę, nerimas dėl tautų žmogiškos sielos vertybių išsaugojimo abejingo nužmoginimo sąlygose. Renginio pabaigoje buvo galima nusipirkti velykinių margučių, pyragų ir bendrai pasivaikinti.

teigtas Gero žmogaus medalis, tai su didžiausiu džiaugsmu prisegčiau jį Povilui, nors žinau, kad jis spurdėtų.

Laikas greit bėga ir užmarštin nugarmėja džiaugsmingi ar skaudūs pergyvenimai. Prisiminiau Povilą todėl, kad kovo 17 d. sukanka 20 metų kai jis pasitraukė iš mūsų tarpo. Gaila. Savo piešiniais ir šviesiu požiūriu į gyvenimą, būtu daug praskaidrines mūsų dienas.

Vladas Vijeikis

Tuo pat laiku First & Second Church Bostone vyko estų solistės Epp Sonin, soprano, koncertas. Tai antrasis iš trijų koncertų per šį 32-ąjį Pabaltiečių rengiamų koncertų serijos. Dainininkė atliko Dž. – B. Pergolezi'o, A. Scarlatti, F. Schubert'o bei estų kompozitorių kūrinius. Akomponavo pianistas Tonu Kalan.

Trečias šios serijos koncertas numatytas kovo 24 d., dalyvaus operos ir kamerinė dainininkė Lilija Šukytė, sopranas. Akompanuos Vytenis Vasilūnas. L.Ž.

MELSKIS IR DIRBK BOSTONE

Nesulaukę direktivos iš centrų iki kovo 3 d. bostoniečiai susiorganizavo atžymėti Nepriklausomybės atstatymo metines:

Kovo 6 d. išsiuntėme 2000 laiškų su peticijų kopijomis prezidentui Bush.

Kovo 10 d. parapijų bažnyčiose buvo laikomos mišios, kad kovo 11 d. aktas būtų įgyvendintas.

Kovo 11 d. prie City Hall Bostone buvo surinkta 900 parašų po peticija prezidentui Bush. Nors buvo šalta ir vėjuota, praeiviai stebėdavo prie rinkėjų stalo, šalia plevėsuojančių vėliavų ir pastatytų palakatų.

Kovo 11 d. 7 v.v. Bostono City Hall Plaza įvyko minėjimas. Cambrige parapijos klebonas kun. Saulėnas sukalbėjo maldą. Toliau žodį tarė Bostono majoras Raymond Flynn, Bostono Navigator Foundation prez. ir steigėjas Murray Forbes, latvių ir estų atstovai. Po to buvo atliktas montažas neseniai Lietuvoje lankusių jaunuolių: Reginos Kulbytės, Audros Veitaitės. Vietoje Rūtos Kalvaitytės, kuri dabar yra Lietuvoje, jos tėvas Ramūnas

Kalvaitis perdavė keletą jos minčių. Programą gražiai pravedė Rūta Bobelytė.

Susirinkusių pabaltiečių širdys susijungė bendru troškimu, nepaisant šalčio ir vėjo. Surikiuota eiseną su vėliavomis ir trijų pabaltiečių vainikais nuėjo į uostą. Kun. Saulėnas sukalbėjo maldą, pašventino vainikus, buvo uždegtos žvakės. Rūta Bobelytė ir Elytė Kazlaitė paskaitė eiliuotą maldą. Andrius Dilba paaiškino simboliinę vainikų reikšmę.

Lietuvių, latvių ir estų vainikai buvo nuleisti į Atlantą, o dalyviai juos palydėjo gėlių žiedais. Buvo sugiedoti valstybiniai himnai. Tuo ir baigėsi Ora et Laborae Bostone.

Minėti įvykiai pritraukė 56-to ir 5-to TV kanalų ir radijo stočių korespondentus. Tą patį vakarą žinių metu matėme šio minėjimo ištraukas ir pasisakymus.

Liuda Žiaugrienė

ŠACHMATŲ PIRMENYBĖS

1991 m. Š. Amerikos lietuvių šachmatų pirmenybės įvyks balandžio 13-14 d. Pasaulio Lietuvių Centre, 611 East 127-th St. Lemont, IL 60439. Vykdo ŠALFASS-gos Šachmatų Komitetas. Varžybų ko-vadovai – čikagiečiai Romas Fabijonas ir Pranas Šalkauskas.

Bus žaidžiama 4 ratų šveicarų sistema. Laiko riba – 40 ėjimų per 90 min. su 30 min. "Sudden Death". 2 ratai vyks pirmą dieną ir 2 antrą dieną. Pirmojo rato pradžia šeštadienį, balandžio 13 d., 10:00 val. ryto. Registracija nuo 9:00 iki 9:30 val.

Laimėtojų teks Dr. Algirdo Nasvyčio atminimui pereinamoji taurė, įsteigta 1982 m. 1990 m. laimėtojas – Juozas Chrolavičius, Hamiltono LSK Kovo narys. Šalia to, pirmų 3-jų vietų laimėtojams skiriamos specialios ŠALFASS-gos žaidynių plaketės. Taipogi bus piniginės premijos nemažiau kaip už 3 vietas.

Dalyvavimas atviras visiems lietuvių kilmės šachmatininkams.

Dalyvių registracija – iki 1991 m. balandžio 8 d. imtinai, pas varžybų vadovą:

Romas Fabijonas, 21 Commons Dr., Palos Park, IL 60464. Tel. (708)-448-4027.

Smulkios informacijos pranešamos visiems ŠALFASS-gos klubams ir pavieniams nepriklausantiems šachmatininkams, jei jų adresus žinome.

Varžybų reikalais prašome kreiptis į R. Fabijoną ar į ko-vadovą P. Šalkauską, tel. (708)-423-5289.

*

KAUNAS MEDICAL ACADEMY & NORTHEASTERN UNIVERSITY

offers its

CONTINUING EDUCATION SEMINAR IN LITHUANIA FOR PHARMACISTS

15 Hours Credit for Continuing Pharmaceutical Education
JUNE 9 -17

Pharmacists, their families, relatives and friends are invited to participate. There will be sightseeing programs in Kaunas, Druskininkai and Vilnius for non-seminar participants.

Tour price.....\$ 1,849.00 from Boston & New York
Continuing Pharmaceutical Education Fee
for Seminar Participants.....\$150.00

Seminar Faculty: Dr. Barry Bleidt, Professor of Pharmacy
Administration Xavier University, New Orleans, LA.

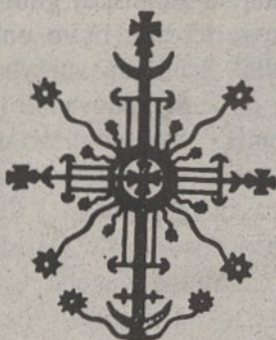
Algirdas J. Lukosevičius, R. Ph., Director of Medical
Research Medical Education Network, New York, NY.

Dr. Michael Montagne, Professor of Social Pharmacy
Northeastern University, Boston, MA.

Dr. Eduardas Tarasevičius, Dean of Pharmaceutical
Faculty Kaunas Medical Academy, Kaunas, Lithuania

For more information, please contact:

BALTIC TOURS
77 Oak St., Suite 4
Newton, MA 02164

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE
FUNERAL HOME

Marquette Funeral Home
2533 West 71st Street
Chicago, Illinois 60629
1-(312)-476-2345

Hills Funeral Home
10201 South Roberts Road
Palos Hills, Illinois 60465
708-430-4455

Visus laidotuvių namus galite pasiekti
skambindami 1-(312)-476-2345

ANTHONY B. PETKUS
DONALD A. PETKUS

Petkus Funeral Home
1410 South 50th Avenue
Cicero, Illinois 60650
708-863-2108

Petkus-Butkus Funeral Home
1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois 60650
708-652-1003

DONALD M. PETKUS
LAWRENCE C. GASUNAS

Būk atsargus – balandžio pirmoji!

Sakoma, kad pasaulis per spalvuotus akinius gržiau atrodo. Gražiau gal ir atrdo, tačiau spalvuoti akiniai neparodo tikrovės, o žmogų apgauna. Šis aforizmas tikų ir balandžio pirmai, kurios įvykiams ar šūkiams priimta nepasitikėti. Juk balandžio pirmoji visam pasauly skaitoma, kaip melo ir apgavimo diena.

Paprotys tą dieną apgauti ar pameluoti yra labai senas ir praktikuojamas visose tautose, tik tikrai nežinoma iš kur jis kilęs. Spėjama, kad šio papročio šaknys glūdi graikų mitologijoje. Mat graikų mitologija nepaprastai gausi ir liečia visas gyvenimo sritis. Šalia herojinių mitų ten randame ir daug pasakojimų iš žmonių kasdieninio gyvenimo, jų bendravimų su dieviškąja gamta ir pačiais dievais. Ypač Homero mitologijoje dievai jungiami giminystės ryšiais su žmonėmis ir iškeliama konkretūs dievų ir žmonių bendradarbiavimo vaizdai, kaip antai:

Dzeusui Olimpe pasidare labai neįdomu ir nuobodu, nes ten nebuvo nė vieno juokdario, kuris galėtų ten esančius šiek tiek palinksminti. Todėl nenuostabu, kad Merkurijus vieną dieną nukreipė visų žvilgsnį į žemę, kur žmonės susirinkę turgaus aikštėje šūkavo, dainavo ir kaip įmanydami linksminosi.

– Ar nereikėtų paleisti lietu į tą besilinksminančią minią? – sušuko Merkurijus.

– Nesąmonė, – atkirto Olimpo dievai.

– Pirmiausia reiktų pranešti jų dvasiškiui, kad šis išpėtų žmones, jog artėja lietus ir sušlaps tik kvailiai ir žiopliai.

Tuoju ir pradėjo lyti. Tik vienas, būtent filosofas, nu-

bėgo į pastogę ir pasislėpė nuo lietaus. Visa minia paliko lietuje, nes kiekvienas jų norėjo matyti, kaip žiopliai sušlaps. Lietuvui praėjus ir saulei vėl pasirodžius iš pastogės išlindo filosofas ir sugrižo į turgaus aikštę.

– Beproti, – rėkė įtužusi ir nuo lietaus permirkusi minia, kuri dabar apėtė jį akmenimis, pešiojo plaukus iš barzdos ir mušė lazdomis.

– Palaukite, – sušuko išsigandęs filosofas.

– Aš jums įrodysiu, kad aš visai netoks kvailas, kaip jums atrodo. Filosofas tada puolė ant kelių ir pradėjo melstis:

– O išmintingasis dieve, kuris globoji protinguosius ir kvailius, atsiųsk lietu ar net potvinį, kad ir aš sušlapčiau iki kaulų, kaip anie kvailiai, padaryk ir mane tokiu kvailiu, kaip mano kaimynai, kad galėčiau su jais taikoje gyventi.

Netrukus pasipylė lietus ir išminčius filosofas kiaurai perslėpęs atsikėlė. Jupiteriui visa tai stebint iš Olimpo nepaprastai patiko ir iškėlęs taurę sušuko:

– Į sveikatą už pirmąjį kvailį!

Taigi balandžio pirmoji ir yra ta viena diena metuose, kada melas ir apgavimas tarnauna žmonijai ne blogiui siekti, o juoku ir sveiku humoru praskaidrint kasdienybę, kaip ir tiems Olimpo dievams. Tai, žinoma, kiekvienas individas ir kiekviena tauta atsiekia savaip. Žinoma nevisada sekasi ką nors apgauti, kartais ir save žmogus apgauna.

Štai viena moteris balandžio pirmą virė virtinius su grybais, bet norėdama savo vyrą apgauti, vietoj grybų į vieną virtinuką įdėjo miltų. Susėdus valgyti tikėjo, jog

tas virtinukas bus vyro lėkštė, tačiau apsiriko ir perkančius vieną virtinuką pati apsipylė miltais.

Kadangi dabar labai kovojama su rūkymu, tad noriu prie šio rašinio pridėti nesudėtingą receptą, kaip pagaminti iš tešlos cigaretes, kurias bent balandžio pirmą šeimininkės galės patiekti savo rūkioriams vyrams.

"Cigaretės"

Imti: 1/2 lazdelės nesūdyto sviesto, 1/4 puodk. cukraus, truputį druskos, 1 kiaušinio baltymą, 2 1/2 valg. šaukšt. miltų.

Kambario temperatūros sviestą išsukti su cukrum, įberti truputį druskos. Sudėti kambario temperatūros kiaušinio baltymą ir išplakti iki standumo. Arbatiniu šaukšteliu dėti masę ant skardos pagalba kito šaukštelio. Šaukšteliu masę paskleisti, kad gautųsi ovalas. Kepti įkaitintoj orkaitėj prie 350 F. apie 9 minutes ar iki gražiai pagels. Išėmus iš orkaitės apie tris sekundes palaukti, tada platesniu peiliu atkelti ir vynioti ant medinio virbo. Po

Vilties Draugijos valdybos narys V. Staškus kalbasi su Joan Tressler – pirmininke svečiams priimti, kurie atvyksta iš kitų kraštų į Clevelande. Ji į Dirvą atlydėjo ir laikraštininkus iš Europos ir Afrikos kraštų. V. Bacevičiaus nuotr.,

to išleisti truputį vidutinio saldumo šokoladą į kurį pamerkti kiekvienos cigaretės galą. Padėti ant tinkelio, kad nudžiūtų. Sudėjus į dėžutę galima patiekti rūkiorui.

Stefanija Stasienė

TAURUS LIETUVIO A.A. ALEKSO KAZIO NETEKUS Hot Springs, Arkansas

Gražiausiu metų laiku, kada visa gamta puošiasi naujais žiedais, trykšta gyvybe, nutrūko Alekso Kazio gyvenimo siūlas. Kovo 4-tos ankstyvą rytą, vos spėjęs žmogui pasakyti "Lily, man taip krūtinę skauda", užgėso amžinai. Jis buvo skubiai nuvežtas ligoninėn, bet visos pastangos nieko nebepadėjo. Liūdna žinia, apskriejusi Hot Springs lietuvių, atrodė tiesiog neįtikima. Visi tik neseniai matėme jį sveiką ir linksmą Nepriklausomybės minėjime. Gyvenimas bėgo įprasta vaga, ruošėsi pavasario darbams, labai mėgo darbuotis savo sodyboje, rūpestingai ją prižiūrėdamas ir vis naujais žiedais gražindamas... Netikėta mirtis jį vogte pasivogė...

Aleksas Kazis gimė Vilniuje 1918 m. kovo 8 d. Atvykęs Amerikon apsigyveno Cleveland, Ohio. Šalia nuolatinio darbo Cleveland Gear Kompanijoje, neatitrūko nuo lietuviškos veiklos. Sukūręs šeimą su Amerikoj gimusia lietuvaitė, abu buvo uolūs šauliai, šaudymo varžybose abu ne kartą apdovanoti trofejais. Aleksas mėgo dainą, turėjo gražų antro tenoro balsą, buvo įsijungęs į Čiurlionio ansamblį. Dainavo muz. Juliaus Kazėno vedamame oktete ir vėliau Clevelando ramovėnų vyrų chore.

Išėjęs į pensiją A. Kazis su žmona Lily persikėlė gyventi į Hot Springs, Arkansas. Kurį laiką buvo įsijungęs į Lietuvių Bendruomenės iš-laikomą radijo programą vedėję ir pranešėję pareigoms, nes turėjo aiškų, skambų balsą. Iš tų pareigų pats pasitraukė, o vėliau pergyvenęs sunkesnę operaciją, į visuomeninę veiklą nebesiveržė.

Velionio žmona Lily daug rašo laiškus senatoriams ir kongresmanams, keldama Lietuvos bylą. Aleksas savo

patarimais jai būdavo didelis padėjėjas. Dar ir šių metų vasario 16-tos, vietos dienraščio "Sentinel-Record" laidoje buvo išspausdintas "Guest editorial" jų pastangomis, nušviečiantis Lietuvos kritiką padėti.

Šv. Mišias už velionį atnašavo čikagietis svečias prelatas D. Mozeris Benediktinų koplyčioje ir vadovavo rožinio maldoms Gross laidotuvių namuose. Atsisveikinimo žodžius tarė LB-nės pirm S. Ingaunis, ALto pirm. A. Bertulis ir radijo vedėja S. Šmaizienė. Gražiai giedojo moterų choris, vedamas L. Gudalienės. Laidotuvės buvo privačios. Į jas atvyko dukterys: Beverly Kahn iš Chicago ir Barbara A. Haddock iš Clevelando, taip pat Lily's sesuo Ruth Janokaitis ir iš Clevelando Alekso sesuo Marija Makarevičienė gyvenanti Vilniuje.

Šeimos pageidavimu, vietoj gėlių, buvo pageidaujama aukoti Lietuvos pagalbai. Su aukota 515 dol., kurie nusiųsi "Lithuanian Mercy Lift". Aleksas Kazis buvo taurus lietuvis patriotas, sielojosi pavergtos Tėvynės likimu, sten gėsi jai padėti, tad ir ši poirtinė auka yra prasmingas jo valios tęsinys.

Salomėja Šmaizienė

TRAVEL AGENTS INTERNATIONAL

Van Aken Center, 20320 Farnsleigh Road
Shaker Heights, Ohio 44122

Specialios ekskursijos į Lietuvą

* Maldininkų grupę / Pilgrimage

Birželio 26 – Liepos 9 d.

* IV Pasaulio Lietuvių Sporto Šventė

Liepos 24 – Rugpj. 6 d.

Abi ekskursijas koordinuoja

Vytautas A. Staškus

991-3321 arba 486-2475

Mauricijos salos laikraščio vyr. redaktorius Berky Ombrasine tarp Dirvos kompiuterio rinkėjos Giedrės Kijauskienės ir Vilties Draugijos valdybos nario VI. Blinstrubo.

Toji sala yra netoli Australijos, turi 1 milijoną gyventojų, visi gerai verčiasi pirkdami vilnas iš Australijos megzdami megstukus ir kitą aprangą.

V. Bacevičiaus nuotr.

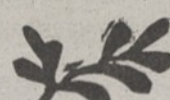
RITA MATAS - Broker - G.R.I. - C.R.A.

MATAS REALTORS

2412 CEDARWOOD ROAD
PEPPER PIKE, OH 44124
(216) 473-2530

18021 MARCELLA ROAD
CLEVELAND, OH 44119
(216) 486-2530

ADV. VYTAS MATAS - teisinis patarėjas

• **VYTAUTAS A. STAŠKUS VĖL VYKSTA Į LIETUVĄ** pakviestas Kauno miesto savivaldybės. V. Staškus tarsis turizmo bei komerciniais reikalais. Travel Agents International kelionių agentūra, kurią atstovauja V. Staškus, ruošia dvi specialias ekskursijas šią vasarą į Lietuvą ir naudosis Finnair oro linijos lėktuvais.

Norintieji dalyvauti šiose ekskursijose, nieko nelaukdamie registravęsi dabar, skambinant Ritai 991-3321. Susitarus su Kauno miesto savivaldybės turizmo skyriumi, numatoma ruošti ir daugiau specialių ekskursijų.

Turizmas yra vienas iš pagrindinių šaltinių gauti va-

liutos (dolerių), kas Lietuvai yra taip reikalinga. Be to, V. Staškus atstovauja ir neperseniausią įsteigtą bendrovę MŪSŲ SODYBA, Inc. ir tarsis dėl bendrų įmonių steigimo, ypatingai žemės ūkio sektoriuje. Apie tai bus rašoma atskirai.

• **CLEVELANDO LIETUVIŲ** pensininkų klubo susirinkimas įvyks balandžio 3 d. trečiadienį 2 val. p.p. Lietuvių Namų salėje.

Visi nariai ir svečiai maloniai laukiami.

• **SKAUTIŠKAS AČIŲ.** "Neringos" ir "Pilėnų" tantai, džiaugiasi gerai praėjusia Kaziuko muge ir širdingai dėkoja visiems, kurių dėka mugė buvo sėkminga. Pir-

miausiai dėkojame šeimininkėms, Dainai Tatarūnienei ir Rūtai Motiejūnaitei bei visiems jų talkininkams ir talkininkėms, kurie maistą pagamino ir išdalino. Dėkojame taip pat skautų tėveliams savo atsilankymu – darbu ir auka mus parėmusius, jūsų dėmesį ir pritarimą mūsų darbams labai vertiname. Neringos ir Pilėnų skautės ir skautai.

• **TALKININKAVO TV STOČIAI** Kovo mėn. 11 d. nuo 7 val. vakaro iki 1 val. ryto estai, latviai ir graži jaunosios kartos lietuvių grupė talkininkavo WVIZ televizijos 25 kanalo stočiai. Jie atsakydami telefonais, registravo piniginių vajeus rėmėjus. Šiame vajui dalyvavo: Rimas Balašaitis, Andris Dunduras, Kristina Kasulaitytė, Silvija Macevičienė, Julija Minkūnaitė, Saulius Obelenis, Dr. Dana Stankuvienė, Pianistė Laima Šarkaitė.

Juos visus filmavo ir programos tarpuose rodė televizijoje, minėdami pabaltiečių talką ir reiškė jiems padėką. Lietuvių Pabaltiečių Komitetas jiems pat reiškia padėką už gražų, savanorišką darbą. JB.

• **IŠNUOMOJAMA** dviejų miegamų apartamentų Euclid, Ohio Tel. 481-4169.

• **NEED A FRIEND?** Two senior citizens, wish to share a lovely home, with a caring person. Offering flexibility, plus challenging opportunities for those with acquired skill, and those able and willing to acquire them.

We would like to meet with you, touching on how this move could change your life, socially, economically, and adding two new friends.

Send your letter to... Ethel and Richard Harris 1693 Cumberland Rd. Cleveland Heights, Ohio 44118.

(see how, happiness, comes not from counting your money, rather from counting your friends).

APARTMENT FOR RENT
LAKE SHORE –185 St. Area
Large, modern, 1 bedroom apt. Appliances, air cond., Garage incl., Quiet bldg. No pets Lease. \$325 Per Month.
Telf. 338-3205

GREEN CARD GIVEAWAY

– The U.S. Government is giving away 40,000 green cards to 33 countries, including Lithuania!

– This is a first-come, first served basis, and we have a plan!

– Total cost? \$895.00

– You can be anywhere in the world, we will work with you.

International Law et al
Emerald-Shapery Cener
402 West Broadway / 400
San Diego, CA 92101
(619) 595-3107 1-800-677-VISA

Skaitykite ir platinkite
DIRVA

Dainų ir šokių liaudies ansamblis

"Ekranas"

koncertuos 1991 m. balandžio 6 d., 8:00
valandą vakare

Cleveland State Universiteto
Music and Communications Building
Waetjen Auditorijoje (2001 Euclid Ave.).

Bilietus galima įsigyti Dievo Motinos
parapijos kavinėje po 10:00 val. šv. Mišių arba
pas Aušrą Babickienę tel. 531-9329. Bilietų
kainos – \$12.00, \$9.00 ir \$6.00.

Mašinų pastatymas garaže iš E. 21 gatvės (nemokamas)
Rengia Cleveland State Universiteto Muzikos Departamentas ir
JAV LB Kultūros Taryba.

Penktadienį, 1991 m. balandžio 5 d. 7 val. vakare,
Lietuvių Namuose vyks "Ekranas" ir "Čiurlionio" ansamblių
pasilinksminimo vakaras ir vaišės. Visi maloniai kviečiami
kuo aktyviau dalyvauti šiame pobūvyje. Vakarienės
kaina \$15.00. Kreiptis į Vytautą Sniečką Lietuvių Klube
531-2131 arba į Aušrą Babickienę 531-9329.

Visi Clevelando lietuviai maloniai kviečiami į
NELĖS IR ARVYDO PALTINŲ

KONCERTA

šeštadienį, balandžio 13 d. 7 v.v.
DIEVO MOTINOS PARAPIJOS SALĖJE

Bilietai po \$10.00 \$7.00 \$4.00

Gaunami po pamaldų Dievo Motinos ir šv. Jurgio parapijose
arba skambinant tel. 943-0910. Visos vietos numeruotos

po koncerto – vaišės
RENGIA CLEVELANDO ATEITININKAI

Pavasaris jau čia pat! Ateikite ir pabandykite
atgyvėjusią Gintaro valgyklą. Rasite kopūstų
sriubos, koldūnų, cepelinų, blynų ir naliėsnikų bei
amerikietiško maisto, prieinama kaina!

Valandos:

Pirm.	11:30 – 2:00
Antr.	11:30 – 2:00; 5:00 – 8:00
Treč.	" " " "
Ket.	" " " "
Penkt.	11:30 – 9:00
Šešt.	5:00 – 9:00
Sekmad.	11:00 – 2:00

Tuo pačiu neužmirškite įsigyti metinės nario
kortelės.

Lietuvių Klubas Patikėtinių Taryba

TRAVEL AGENTS INTERNATIONAL

Van Aken Center, 20320 Farnsleigh Road
Shaker Heights, OHIO 44122

Atliekame visus pavienių bei grupinių kelionių patarnavimus
LĖKTUVAIS • LAIVAIS • TRAUKINIAIS

Padedam planuoti atostogų keliones

LIETUVA: Parūpinam geriausiomis sąlygomis
lėktuvo bilietus ir padedam sutvarkyti visus
kitus kelionės reikalavimus

Greitas ir profesinis patarnavimas

Skambinkite Ritai Staškutei -991-3321

Taupa
Lithuanian Credit Union
Lietuvių Kredito Kooperatyvas
767 East 185th Street
Cleveland, Ohio 44119
(216) 481-6677

Įsikūręs Nuosavuose Namuose

Taupykite ir Skolinkitės vieninteliame lietuvių kredito
kooperatyve Ohio valstijoje.

Darbo Valandos:

Antradieniais--ketvirtadieniais nuo 9:00--4:00 p.p.
Penktadieniais nuo 9:00--6:00 v.v., Šeštadieniais nuo 9:00--3:00 p.p.
Sekmadieniais nuo 11:00--12:00 p.p. (DMNP parapijos patalpose)

Visi Bankiniai Patarnavimai

Mokame Aukštesnius Nuosimčius Už:

Taupymo Skaitytas, Certifikatus, IRA, Čekių Skaitytas, ir t.t.

Skoliname Geriausiomis Išsimokėjimo Sąlygomis:

Asmeniniams Reikalams, Automobilių ir Laivų Pirkimui,
Namų Remontui (Home Equity), Namų Pirkimui (Mortgages)

Parduodame pinigines perlaidas (Money Orders), Traveler's Checks,
Priimame telefono, elektros, šildymo, ir vandens skaitytas,
Buckeye Cards, Notaro patarnavimai, U.S. Savings Bonds, ir t.t.

*** Klekvienu taupomoji sąskaita federalinės valdžios ***
apdrausta iki \$100,000.

Mūsų Tikslas: Ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas.

JAKUBS AND SON
Laidojimo Įstaiga

Della E., William J. Sr.,

William J. Jakubs Jr. ir

Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street, Cleveland, Ohio 44119

Tel. (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama
teikianti jaukią atmosferą liūdesio
valandoje. Didelė aikštė automobi-
liams pastatyti.

DIRVA

IVYKIŲ KRONIKA

POPIEŽIUS JONAS PAULIUS II

Kovo 13 d. bendrosios audiencijos metu vėl prisiminė Lietuvą ir lietuvių tautos teisingus siekius. Pasak Vatikano radijo, po ilgesnės kalbos bendrojoje audiencijoje dalyvavusiems savo tautiečiam lenkams, Šventasis tėvas savo žodį taip užbaigė:

"Šiomis kovo mėnesio pirmosiomis dienomis maldoje telkiamės prie šv. Kazimiero kapo Vilniuje. Drauge su visa lietuvių Tauta, kurios Globėju yra šv. Kazimieras, jungiamės į kovą už šios broliškos tautos teisingas teises."

Kaip praneša Vatikano radijas, prieš kelias dienas, praėjusį sekmadienį, kovo 11-osios išvakarėse, Jonas Paulius II taip pat prisiminė Lietuvą ir pasakė, kad kasdieną širdimi ir malda yra drauge su Lietuva. Pažymėjo, kad Apaštalo Sostas sekė ir ypač dabar atidžiai seka lietuvių tautos pasirinktą kelią. Tikisi, kad visi lietuvių siekiai bus įgyvendinti pagal teisingumo dėsnius. (LIC)

**BUVĘS JAV
PREZIDENTAS RICHARD
M. NIXONAS,** Aukščiausios Tarybos pirmininko Vytauto Landsbergio kvietimu, lankys Vilnių kovo 23-24 d. Nu matyti pasimatymai su Vyt. Landsbergiu, min. pirm. G. Vagneriu ir kitais dabartinės Lietuvos politikais.

R. Nixoną į Maskvą ir Vilnių lydi penki amerikie-

čiai, įskaitant Robert Ellsworth, buvęs JAV gynybos departamento sekretoriaus pavaduotojas bei JAV ambasadorius NATO, John Taylor – Richard Nixon bibliotekos vedėjas ir Dimitri Simes, – Carnegie Endowment for International Peace vyresnysis mokslinis bendradarbis bei žinomas sovietologas. Jis ir organizavo tą Nixono kelionę. (LIC)

EUGENIAUS KRIAUCELIŪNO PREMIJA

Eugenijaus Kriaučeliūno vardo jaunimo premijai už 1990 m. atrinkti ir paskirti Jury komisija, susirinkusi po sėdžiui kovo 17 d., iš dešimt pristatytų kandidatų vienbalsiai nutarė paskirti 1000 dolerių premiją TOMUI NORTUI iš Hartford, Conn.

Komisija rado, kad Tomas Nenortas 1990 m. laikotaryje labai aktyviai reiškėsi jaunimo tarpe ir geriausiai iš visuomeninių, organizacinių ir politinių požiūrių reprezentavo Lietuvą ir lietuvius.

Jury komisija sudarė: L.B. atstovas kun. A. Saulaitis, P.L.J. S-gos atstovi L. Žliobienė, A.L.J. S-gos p-kė S. Šuipaitė ir Kriaučeliūnų šeimos atstovės R. Kučienė ir V. Jonušienė.

Tai keturioliktoji, kasmetinė Kriaučeliūnų šeimos premija, ankštį mirusiam sūnui atminti.

SUSITIKIMAS SU EKONOMISTAIS

Kovo 14 d. Lietuvių Pi-

liečių klube, Bostone ekonomistas prof. A. Rajackas iš Lietuvos Mokslų Akademijos ir Lietuvos pramoninkų sąjungos pirm., firmos "Neringa" direktorius A. Matulevičius kalbėjo apie ekonominę padėtį Lietuvoje. Pašnekesiai vyko klausimu – atsakymų forma, daugelis klausimų lietė ekonomines reformas, privatizacijos, laisvos rinkos ir kitas problemas. Svečiai painformavo, jog iki šiol dar nėra paruošta vieningo ekonomikos reorganizavimo plano, kadango nėra pilnos nepriklausomybės.

PAŽINTIS SU AKTORIUM

Kovo 18 d. Bostone vyko susitikimas su populiariu Lietuvos kino ir teatro aktoriumi, Teatro draugijos pirm. Juozu Budraičiu. Su humoru svečias pasakojo apie savo kūrybos kelią, nušvietė teatrinio gyvenimo dabarties aktualijas Lietuvoje. Renginyje dalyvavo ir dramos aktorius Arūnas Čiuberkis, kuris lydi J. Budraičio kelionę per Ameriką, padeda jam susitikti su garsiais teatrais, užmegzti kultūrinius ryšius. L.Ž.

OHIO JAV LB KANDIDATAI

Rinkimuose į JAV Lietuvių Bendruomenės XIII-ąją Tarybą 1991 m. gegužės 4-5 ir 11-12 d.d. Ohio Apygardoje kandidatuoja šie asmenys: ALŠENAS, Paulius – 42 m., Cuyahoga planavimo komisijos direktorius. ARDYS, Juozas – 68 m., inžinierius-konsultantas, AUKŠTUOLIS, Rimantas – 38 m., tarptautinis bankininkas, BIELIAUSKAS, Vytautas – 70 m., psichologijos profesorius, BUBLIENĖ, Ingrida – 50 m., IB komunikacijos prezidentė. LENKAUSKAITĖ, Viktorija – 35 m. gėmologė, MARCINKEVIČIUS, Egidijus – 38 m., advokatas. PUŠKORIENĖ, Dalia – 57 m., Executive Director Court Diagnostics Int. Cr., RUKŠENAS, Algis – 48 m. Nationalities Services Center, direktorius. STANKUS, Viktoras – 48 m., odontologas, ŠIRVAITIS, Algis – 51 m., advokatas.

JAV LB Bostono Apygardoje į XIII-ąją LB Tarybą kandidatuoja sekantieji asmenys: Gintaras Čepas, Romas Buivydas, Ph.D., Edvilis Janulaitis, Aidis Kupčinskas, Teresė Meiluvienė ir Eduardas Meilus.

Rinkimai į JAV LB XIII-ąją Tarybą įvyks 1991 m. gegužės mėn.

TARYBOS RINKIMAI

J.A.V. L.B-nės XIII-sios Tarybos rinkimai vyks š.m. gegužės mėn. 4-5 ir 11-12 dienomis. L.B-nės Michigano apygardoje pasiūlyti

DIRVA KELIASI Į NAUJĄ VIETĄ

Dirvos redakcija ilgoką laiką buvo St. Clair gatvėje, kur nėra lietuvių ir kur Vilties namas reikalingas labai brangaus remonto.

Tas Vilties namas dabar atiduotas pardavimui ir DIRVA keliasi į naują vietą. Naujas adresas toks: 19807 Cherokee Ave, Cleveland, OH 44119-0191. Telefonas (216) 531-8150. Greitesniam gavimui naudokite pašto dėžutę – P.O. Box 19191, Cleveland OH 44119-0191. Fax numeris – (216) 531-8428.

Viltis kol kas tą namą, esantį prie E. 200 judrios prekybos gatvės nepirko, bet išnuomavo. Ateity gal tą namą pirs ar susiras geresnį.

Į naują vietą jau pradėta kraustyti. Norima, kad viskas būtų perkraustyta iki balandžio mėn. 1 dienos.

Vilties Draugijai ar Dirvai skirtus laiškus jau dabar prašome siųsti nauju adresu. Siųstus senuoju adresu mes taip pat gausime ir dėl to neturėkit rūpesčio.

kandidatai yra šie: Kaman-tas Vytautas, 60 m. amžiaus, inžinierius. Kamantienė Gražina, 44 m. amžiaus, mokytoja. Petrulis Vitas, 61 m. amžiaus, inžinierius. Petrusėvičiūtė Danutė, 25 m. amžiaus, studentė. Udrienė Rū-

ta, 43 m. amžiaus, mokytoja. Urbonas Jonas, 66 m. amžiaus, inžinierius.

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

Tautinės Sąjungos Tarybos nariui
ir Vilties Draugijos šimtininkui

A. A.

ROMUALDUI NEMICKUI

mirus, reiškiamo užuojautą šeimai ir artimiesiems

Amerikos Lietuvių
Tautinė Sąjunga
Vilties Draugijos Valdyba

A. A.

ROMUALDUI NEMICKUI

mirus, jo broliui A.L.T.S. N.Yorko skyriaus nariui Dr. BRONIUI NEMICKUI, giminėms ir artimiesiems reiškiamo gilia užuojautą.

A.L.T. Sąjungos N.Y. skyriaus
Valdyba ir nariai

A. A.

ROMUALDUI NEMICKUI

mirus, jo broliui Dr. BRONIUI NEMICKUI giminėms ir artimiesiems reiškiamo nuoširdžią užuojautą

Apolinaras ir Jadvyga
Vėbeliūnai

A. A.

LIUDVIKUI ČEPULIUI

Lietuvoje mirus, mišiam Ateities Klubo nariui, Dr. A. CEPULIUI su šeima reiškiamo nuoširdžią užjautą.

Clevelando Ateitininkai

A. A. BRONIUS J. MEDELIS,

baltimorietis, po sunkios operacijos Bon Secours ligoninėje, Baltimorėje, mirė 1991 m. kovo 4 d., palikęs liūdėti žmoną Stasę Ilgūnaitę – Medelienę, seserį Ameliją Medelytę Lietuvoje, pusės seserę Stelą Medelytę Floridoje ir kitus giminės, draugus ir pažįstamus. Palaidotas kovo 9 d. po gedulingų šv. Mišių iš Šv. Alfonso lietuvių parapijos bažnyčios, Loudon Park kapinių mauzoliejuje.

Velionis buvo baigęs Vytauto Didžiojo universiteto humanitarinio Fakulteto filosofijos skyrių. Lietuvoje buvo vidurinės mokyklos mokytoju.

B. Medelis buvo kultūrininkas, tautinių senienų, knygų, archyvinės medžiagos rinkėjas, puoselėtojas. Stengėsi išsaugoti Amerikos lietuvių kultūrinį palikimą, jų pėdsakus. Rengėsi rašyti Baltimorės lietuvių istoriją, netikėta mirtis nutraukė jo planus.

Teilsisi Viešpaties ramybėje..

Stasė Medelienė